

Η ΙΔΡΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σπύρου Γ. Αλεξανδρή
Δικηγόρου
Αθήνα, 1993

Με το παρόν επιχειρείται μία καταγραφή των βασικών προϋποθέσεων της εγκαταστάσεως Πιστωτικών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα είτε με την μορφή της ανωνύμου Τραπεζικής Εταιρίας, είτε με την μορφή υποκαταστήματος αλλοδαπής Τραπεζικής Εταιρίας, είτε με κάποια άλλη σχέση που είναι δυνατή η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών (π.χ διασυννοριακή παροχή υπηρεσιών). Στο πρώτο μέρος του παρόντος θα παρατεθεί το βασικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την σύσταση, λειτουργία και εγκατάσταση Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Θα ακολουθήσει μία αναφορά στους όρους και προϋποθέσεις εγκαταστάσεως, ιδρύσεως κλπ. Πιστωτικών Ιδρυμάτων για την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών εν γένει, με όλες τις δυνατές μορφές λειτουργίας αυτών, καθώς και ειδική αναφορά για τις Τράπεζες που χαρακτηρίζονται ως Κτηματικές (Building societies) και της δυνατότητας λειτουργίας αυτών στην Ελλάδα.

I. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

1. Βασικό Νομοθετικό πλαίσιο

1.1 Βασική πλέον νομοθετική πηγή, σύμφωνα με την οποία ρυθμίζεται η χορήγηση αδείας ιδρύσεως λειτουργίας κλπ. πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα, είναι ο νόμος 2076/1992 περί αναλήψεως και ασκήσεως δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων συναφών διατάξεων. Με τον νόμο αυτό α) ενσωματώνονται στην Ελληνική Νομοθεσία οι διατάξεις της με αρ. 89/646/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L 386/30.12.1989) με τίτλο "για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος και την τροποποίηση της οδηγίας 77/80/ΕΟΚ" και β) ρυθμίζονται

συναφή θέματα. Το σύνολο των διατάξεων του ως άνω νόμου έχει τεθεί πλέον σε πλήρη ισχύ από της 1.1.1993 (άρθρο 36).

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του αυτού πάντοτε νόμου δίδονται ορισμοί εννοιών που διαλαμβάνονται στο κείμενό του για τον πληρέστερο εννοιολογικό προσδιορισμό. Για τον λόγο αυτό και επειδή θα γίνουν αρκετές αναφορές όρων στην συνέχεια, κρίνεται σκόπιμο να παρατεθούν οι ορισμοί αυτοί. Κατά τον τρόπο αυτό:

α) Πιστωτικό ίδρυμα είναι: επιχείρηση, η δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό και στη χορήγηση πιστώσεων για λογαριασμό της.

β) Άδεια λειτουργίας: πράξη της Τράπεζας της Ελλάδος από την οποία απορρέει η δυνατότητα ιδρύσεως και λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος.

γ) Υποκατάστημα: μονάδα εκμεταλλεύσεως ενός πιστωτικού ιδρύματος η οποία δεν έχει ίδια νομική προσωπικότητα και η οποία διενεργεί απ' αυθείας όλες ή μερικές από τις πράξεις που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος. Περισσότερες της μίας μονάδες εκμεταλλεύσεως, που λειτουργούν σε άλλο Κράτος-Μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ε.Κ.) θεωρούνται ως ένα μόνο υποκατάστημα.

δ) Ίδια κεφάλαια: τα ίδια κεφάλαια κατά την πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (Π.Δ./Τ.Ε.) 2053/18.3.1992.

ε) Αρμόδιες αρχές: οι αρχές που χορηγούν την άδεια λειτουργίας και ασκούν εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων.

στ) Χρηματοδοτικό ίδρυμα: επιχείρηση η οποία δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα και της οποίας η κύρια δραστηριότητα συνίσταται σε τοποθετήσεις σε τίτλους ή στην άσκηση μιας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες, που αναφέρονται στα σημεία β-ιβ του άρθρου 24 του ιδίου νόμου.

Αυτές δραστηριότητες είναι η χορήγηση πιστώσεων συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, η χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing), οι πράξεις διενέργειας πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων, η έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών), οι εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων, οι συναλλαγές για λογαριασμό του ίδιου του ιδρύματος ή της πελατείας του σε μέσα χρηματαγοράς (αξιόγραφα, πιστοποιητικά καταθέσεων κ.λ.π), συνάλλαγμα, προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοοικονομικά δικαιώματα, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και νομισμάτων, κινητές αξίες. Επίσης είναι οι συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών περιλαμβανομένων ειδικότερα και των υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεων τίτλων, η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις όσον αφορά τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα και συμβουλών, καθώς και υπηρεσιών στον τομέα της συγχωνεύσεως και της εξαγοράς επιχειρήσεων, η μεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές, η διαχείριση χαρτοφυλακίου ή παροχή συμβουλών για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου και η φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών.

ζ) Κράτος - Μέλος καταγωγής: Το Κράτος - Μέλος των Ε.Κ. όπου έχει χορηγηθεί ή άδεια λειτουργίας του ιδρύματος.

η) Κράτος - Μέλος υποδοχής: Το Κράτος - Μέλος των Ε.Κ. όπου ένα πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο εδρεύει και λειτουργεί σε άλλο κράτος μέλος, έχει υποκατάστημα ή παρέχει υπηρεσίες.

θ) Ελεγχος: η σχέση που υφίσταται μεταξύ μητρικής επιχειρήσεως προς θυγατρική κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ.5 εδάφιο α' του Κ.Ν 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, ή παρεμφερής σχέση μεταξύ οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου και μιας επιχειρήσεως. Σύμφωνα δε με την διάταξη αυτή η σχέση αυτή αφορά επιχειρήσεις μεταξύ

των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής επιχειρήσεως προς θυγατρική. Σχέση δε μητρικής επιχειρήσεως προς θυγατρική υπάρχει όταν μια επιχείρηση (μητρική):

θ.α ή έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιάς άλλης (θυγατρικής) επιχειρήσεως, έστω και αν η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και διακαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής επιχειρήσεως,

θ.β ή ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) επιχειρήσεως ύστερα από συμφωνία με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχειρήσεως αυτής,

θ.γ ή συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχειρήσεως και έχει δικαίωμα, είτε άμεσα, είτε έμμεσα μέσω τρίτων, να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοικήσεως της επιχειρήσεως αυτής (θυγατρικής),

θ.δ ή ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε μιά άλλη επιχείρηση (θυγατρική). Δεσπόμενη επιρροή υπάρχει όταν η μητρική επιχείρηση διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, δηλαδή μέσω τρίτων που ενεργούν για λογαριασμό της επιχειρήσεως αυτής, τουλάχιστον το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και ταυτόχρονα ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή την λειτουργία της τελευταίας.

Για την εφαρμογή των ως άνω περιπτώσεων (θ.α, θ.β, θ.γ και θ.δ) στα ποσοστά συμμετοχής ή στα δικαιώματα ψήφου, καθώς και στα δικαιώματα διορισμού ή ανακλήσεως που έχει η μητρική επιχείρηση, πρέπει να προστίθενται τα ποσοστά συμμετοχής και τα δικαιώματα κάθε άλλης επιχειρήσεως που είναι θυγατρική της ή θυγατρική θυγατρικής της.

Επίσης για την εφαρμογή των αυτών ως άνω περιπτώσεων, από τα αναφερόμενα ποσοστά συμμετοχής ή δικαιώματα ψήφου πρέπει να αφαιρούνται εκείνα που απορρέουν από: (1) τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται για λογαριασμό άλλου προσώπου εκτός

της μητρικής ή θυγατρικής επιχειρήσεως, ή (2) τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται για εγγύηση, εφόσον τα δικαιώματα αυτά ασκούνται σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν δοθεί, ή που κατέχονται για ασφάλεια δανείων που χορηγήθηκαν στα πλαίσια συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα χορηγήσεως δανείων, υπό τον όρο ότι αυτά τα δικαιώματα ψήφου ασκούνται προς όφελος του παρέχοντος την εγγύηση.

Τέλος για την εφαρμογή ειδικά των περιπτώσεων θ.α και θ.β, από το σύνολο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων της θυγατρικής επιχειρήσεως πρέπει να αφαιρούνται τα ποσοστά κεφαλαίου ή τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται, είτε από την ίδια την επιχείρηση, είτε από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις, είτε από πρόσωπο που ενεργεί σό όνομά του αλλά για λογαριασμό των επιχειρήσεων αυτών.

ι) Ειδική συμμετοχή: η άμεση ή έμμεση κατοχή τουλάχιστον του 10% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχειρήσεως. Για το σκοπό της εφαρμογής του ορισμού "ειδική συμμετοχή" λαμβάνεται υπόψη και το άρθρο 7 του Προεδρικού Διατάγματος (Π.Δ) 51/1992. Δηλ. ως ειδική συμμετοχή εννοούνται και οι ακόλουθες περιπτώσεις:

ι.α τα δικαιώματα ψήφου που κατέχουν στο όνομά τους άλλα πρόσωπα για λογαριασμό του προσώπου που συμμετέχει.

ι.β τα δικαιώματα ψήφου που κατέχουν επιχειρήσεις ελεγχόμενες από το αυτό πρόσωπο (συμμετέχον).

ι.γ τα δικαιώματα ψήφου που κατέχει τρίτος με τον οποίο το συμμετέχον αυτό πρόσωπο έχει συνάψει γραπτή συμφωνία που το υποχρεώνει να υιοθετεί μέσω συντονισμένης ασκήσεως των δικαιωμάτων ψήφου που διαθέτει, διαρκή κοινή πολιτική με το άλλο μέρος ως προς την διοίκηση της εν λόγω εταιρίας

ι.δ τα δικαιώματα ψήφου που κατέχει τρίτος δυνάμει γραπτής συμφωνίας που έχει συναφθεί με το συμμετέχον πρόσωπο ή με μια από τις ελεγχόμενες με αυτό επιχειρήσεις

και η οποία προβλέπει προσωρινή επ' ανταλλάγματι μεταβίβαση αυτών των δικαιωμάτων ψήφου.

ι.ε τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις μετοχές που κατέχει το συμμετέχον πρόσωπο και οι οποίες έχουν κατατεθεί ως εγγύηση, εκτός αν τα δικαιώματα ψήφου τα έχει ο θεματοφύλακας και δηλώσει ότι προτίθεται να τα ασκήσει. Στην περίπτωση αυτή τα ανωτέρω δικαιώματα ψήφου εξομοιώνονται με τα δικαιώματα ψήφου που έχει ο τελευταίος.

ι.στ τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις μετοχές των οποίων επικαρπωτής είναι το συμμετέχον πρόσωπο

ι.ζ τα δικαιώματα ψήφου τα οποία το συμμετέχον πρόσωπο ή ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις μπορεί να αποκτήσει, με αποκλειστική πρωτοβουλία του δυνάμει κοινής συμφωνίας

ι.η τα δικαιώματα ψήφου που έχουν κατατεθεί στο συμμετέχον πρόσωπο και τα οποία αυτό μπορεί να ασκήσει κατά την κρίση του, εφόσον δεν υπάρχουν ειδικές οδηγίες του κατόχου ή των κατόχων

ια) Αρχικό κεφάλαιο: το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά, όπως ορίζονται στην Π.Δ./Τ.Ε. 2053/18.3.1992, κεφ. ΙΑ (1και2).

ιβ) Μητρική επιχείρηση: η μητρική επιχείρηση κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 42ε παρ. 5 εδ. α' του Κ.Ν 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει. Για την έννοια της μητρικής επιχειρήσεως έγινε αναφορά ανωτέρω (υπό θ)

ιγ) Θυγατρική επιχείρηση: η θυγατρική επιχείρηση κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 42ε παρ. 5 εδ. α' του Κ.Ν 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει. Για την έννοια της θυγατρικής επιχειρήσεως έγινε αναφορά ανωτέρω (υπό θ)

Κάθε θυγατρική επιχείρηση άλλης θυγατρικής θεωρείται επίσης θυγατρική της μητρικής επιχειρήσεως, που είναι επικεφαλής των επιχειρήσεων αυτών.

ιδ) Συντελεστής φερεγγυότητας: Ο συντελεστής φερεγγυότητας κατά την έννοια της Π.Δ./Τ.Ε. 2054/18.3.1992.

1.2 Σ' ότι αφορά ειδικά τις Κτηματικές Τράπεζες και ειδικότερα τους όρους και προϋποθέσεις ιδρύσεως και λειτουργίας αυτών εφαρμόζονται παράλληλα προς τις γενικές διατάξεις του ν. 2076/1992 και οι ειδικές διατάξεις του νόμου 3221/1924 περί κτηματικών τραπεζών, όπως τροποποιημένες ισχύουν, ως και οι διατάξεις περί υποχρεωτικών δεσμεύσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος και εισφορών του ν. 128/1975

1.3 Επίσης ειδικά για τους όρους ιδρύσεως και εγκαταστάσεως υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων έχει ήδη προχωρήσει η διαδικασία εκδόσεως Προεδρικού Διατάγματος

2. Κανονιστικές - Διοικητικές διατάξεις

2.1 Εν προκειμένω ισχύουν ίδια οι Π.Δ/Τ.Ε με αρ.:

α. 1379/24.10.1988 περί προϋποθέσεων παροχής αδείας για ίδρυση Πιστωτικού Ιδρύματος στην Ελλάδα

β. 1590/21.7.1989 περί τροποποιήσεως της ως άνω Π.Δ/Τ.Ε με αρ. 1379 (Η παράγραφος 1 της πράξεως έχει καταργηθεί)

γ. 2110/20.8/9.9.1992 περί καθορισμού ελαχίστου μετοχικού κεφαλαίου πιστωτικών ιδρυμάτων

δ. 2184/17.3.1993 περί καθορισμού του απαιτούμενου ελάχιστου κεφαλαίου για τα υποκαταστήματα που ιδρύονται στην Ελλάδα από πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε χώρες εκτός των Ε.Κ

ε. 2241/16.8.1993 περί καθορισμού ελαχίστου μετοχικού κεφαλαίου για την ίδρυση στεγαστικών τραπεζών θυγατρικών πιστωτικών ιδρυμάτων και του πεδίου δραστηριοτήτων τους

στ. 2246/16.9.1993 περί ενσωματώσεως στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας 92/121/ΕΟΚ που αφορά στην εποπτεία και τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και

2.2 Η με αρ. α) 494/26.2.1992 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων περί συμπληρώσεως της με αρ. 1379/88 Π.Δ/Τ.Ε, όπως αυτή ισχύει β) η με αρ. 505/11-28.8.1992 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων περί καθορισμού κριτηρίων και διαδικασίας εξετάσεως από την Τράπεζα της Ελλάδος περιπτώσεων ιδρύσεως από πιστωτικά ιδρύματα νέων υπηρεσιακών μονάδων τους στην Ελλάδα και γ) η με αρ. 521/25.2.1993 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων περί συμπληρώσεως της αμέσως προηγούμενης με αρ.505 απόφασης ΕΝΠΘ που αφορά τα κριτήρια εξέτασης από την Τράπεζα της Ελλάδος περιπτώσεων ίδρυσης από πιστωτικά ιδρύματα νέων υπηρεσιακών μονάδων..

ΙΙ. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ

ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ (άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9 ως και 16, 17 και 18 ν. 2076/1992).

1. Μορφή λειτουργίας

1.1 Ανώνυμος εταιρία. Τα πιστωτικά ιδρύματα λειτουργούν υποχρεωτικά με την μορφή της ανώνυμης εταιρίας. Οι όροι που διέπουν την ίδρυση, σύσταση και λειτουργία των ανωνύμων εταιριών προβλέπονται και ρυθμίζονται από τον Κ.Ν 2190/1920, όπως αυτός τροποποιημένος ισχύει. Σ' ότι αφορά όμως ίδια το κεφάλαιο, τις μετοχές των ανωνύμων αυτών εταιριών, οι σχετικοί όροι ρυθμίζονται από τις διατάξεις του ν. 2076/92.

1.2 Αμιγής πιστωτικός συναιτερισμός. Εξαίρεση στον κανόνα λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων με την μορφή της ανωνύμου εταιρίας, αποτελεί το επιτρεπτό λειτουργίας

πιστωτικού ιδρύματος με την μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού του ν. 1667/1986. Τέτοιοι συνεταιρισμοί κατά την έννοια του νόμου αυτού είναι οι αστικοί συνεταιρισμοί. Αστικοί δε συνεταιρισμοί είναι οι εκούσιες ενώσεις προσώπων, με οικονομικό σκοπό, που δεν αναπτύσσουν δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας και αποβλέπουν ιδίως με την συνεργασία των μελών τους στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη αυτών (μελών) και την βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους μέσα από μια κοινή επιχείρηση. Ο εν λόγω συναιτερισμός συναλλάσσεται μόνο με τα μέλη του, κατ' εξαίρεση δε των οριζομένων για τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, το ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο που απαιτείται να καταβληθεί πρέπει να είναι ισότιμο με δύο εκατομμύρια (2.000.000) Ευρωπαϊκές Νομισματικές Μονάδες (ECU). Με απόφαση της Τραπέζης Ελλάδος είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του ελάχιστου απαιτούμενου αυτού κεφαλαίου, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ισοτίμου ενός εκατομμυρίου (1.000.000) Ευρωπαϊκών Νομισματικών Μονάδων (ECU).

2. Ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο

2.1 Αρχικό κεφάλαιο. Προκειμένου να χορηγήσει η Τράπεζα της Ελλάδος την άδεια λειτουργίας σε πιστωτικό ίδρυμα με την μορφή της ανωνύμου εταιρίας, το ελάχιστο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο που απαιτείται να καταβληθεί σε μετρητά, πρέπει να είναι ισότιμο δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) Ευρωπαϊκών Νομισματικών Μονάδων (ECU).

Ειδικότερα σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2110/20.8-9.9.1992 για την ίδρυση και λειτουργία στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος με την μορφή της ανωνύμου εταιρίας, απαιτείται ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο τεσσάρων δισεκατομμυρίων δραχμών (4.000.000.000). Μάλιστα με την παράγραφο 2 της αυτής ως άνω πράξεως επεβλήθη στά ήδη λειτουργούντα πιστωτικά ιδρύματα, η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων τους στο ποσό των δραχμών τεσσάρων δισεκατομμυρίων δραχμών (4.000.000.000) μέχρις της 31.12.1992, εφόσον αυτά (ίδια

κεφάλαια) ήσαν κατά την κοινοποίηση αυτής της πράξεως μικρότερα του ποσού των δρχ. τεσσάρων δισεκατομμυρίων.

Με απόφαση της Τραπέζης Ελλάδος είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του ελάχιστου απαιτούμενου αυτού κεφαλαίου, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ισοτίμου πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) Ευρωπαϊκών Νομισματικών Μονάδων (ECU).

2.2 Εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής μετρητών. Με τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις σ' ότι αφορά το ύψος του ελάχιστου αρχικού μετοχικού κεφαλαίου ως και της εφαρμογής των κανόνων σχετικών προς την ρευστότητα, συγκέντρωση κινδύνων, φερεγγυότητα και επάρκεια κεφαλαίων πιστωτικών ιδρυμάτων, δεν απαιτείται η καταβολή μετρητών στις εξής περιπτώσεις:

α) Της συγχωνεύσεως πιστωτικών ιδρυμάτων

β) Μετατροπής υποκαταστημάτων αλλοδαπού πιστωτικού ιδρύματος σε θυγατρικό του πιστωτικό ίδρυμα στην Ελλάδα και

γ) Μετατροπής υφισταμένου νομικού προσώπου σε πιστωτικό ίδρυμα.

Ειδικά όμως στην περίπτωση μετατροπής υφισταμένου νομικού προσώπου σε πιστωτικό ίδρυμα απαιτείται ποσοστό τουλάχιστον 80% του ενεργητικού τού υπό μετατροπή νομικού προσώπου να είναι τοποθετημένο σε μετρητά, σε καταθέσεις, σε τίτλους διαπραγματεύσιμους στη χρηματαγορά ή σε επίσημη κεφαλαιοαγορά και σε βραχυπρόθεσμες πιστώσεις οι οποίες έχουν χορηγηθεί με τραπεζικά κριτήρια.

2.3 Ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων. Το ύψος των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος καθόλη την διάρκειά του δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερο του εκάστοτε απαιτούμενου ελαχίστου αρχικού μετοχικού κεφαλαίου.

Σε περίπτωση αναπροσαρμογής του ελαχίστου απαιτούμενου αρχικού μετοχικού κεφαλαίου εκ μέρους της Τραπέζης της Ελλάδος, τότε το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να αναπροσαρμόσει τα ίδια κεφάλαιά του στο ύψος της αναπροσαρμογής του ελαχίστου απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου, εντός της τασσομένης από την Τράπεζα της Ελλάδος προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα έξη (36) μήνες.

Τέλος σε περίπτωση μείωσης των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει προθεσμία - μη υπερβαίνουσα τους δώδεκα μήνες - εντός της οποίας αυτό (πιστωτικό ίδρυμα) οφείλει να επαναφέρει τα ίδια κεφάλαιά του στο ύψος του ελάχιστου απαιτούμενου αρχικού μετοχικού κεφαλαίου την δεδομένη χρονική στιγμή.

3. Υποχρεώσεις ιδρυτών - διαδικασία

3.1 Αίτηση-καταβολή μετρητών. Απαιτείται η υποβολή αιτήσεως και η πρό της χορηγήσεως της αδείας λειτουργίας εκ μέρους της Τραπέζης της Ελλάδος κατάθεση του απαιτούμενου κάθε φορά ελαχίστου μετοχικού κεφαλαίου.

Εφόσον το συστασθσόμενο ίδρυμα είναι πολυμετοχικό, η σχετική αίτηση υποβάλλεται εκ μέρους ειδικά εξουσιοδοτημένης ιδρυτικής επιτροπής. Η επιτροπή αυτή διαλύεται μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών συστάσεως του νομικού προσώπου του πιστωτικού ιδρύματος.

Εγγυητική επιστολή. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την δυνατότητα να ζητά εντός ευλόγου προθεσμίας από της υποβολής της σχετικής αιτήσεως, την κατάθεση σ' αυτήν εγγυητικής επιστολής (μίας για το σύνολο του κεφαλαίου) στην περίπτωση που το μετοχικό κεφάλαιο δεν κατατεθεί σε μετρητά, μέχρι την κοινοποίηση της εγκριτικής αποφάσεως. Η εγγυητική αυτή σε περίπτωση απορρίψεως του σχετικού αιτήματος επιστρέφεται

3.2 Γνωστοποίηση ταυτότητας μετόχων. Απαιτείται επίσης η γνωστοποίηση της ταυτότητας των προσώπων των μετόχων τα οποία πρόκειται να έχουν ειδική συμμετοχή

στο πιστωτικό ίδρυμα καθώς και το ποσοστό συμμετοχής. Σε περίπτωση που η ειδική συμμετοχή αφορά νομικό πρόσωπο, η Τράπεζα της Ελλάδος δικαιούται να επιβάλλει την υποχρέωση αυτή γνωστοποιήσεως της ταυτότητας των προσώπων που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα το νομικό πρόσωπο, καθώς και την υποχρέωση το νομικό πρόσωπο να έχει ονομαστικές τις μετοχές με δικαίωμα ψήφου και να απαιτεί όπως συγκεκριμένα ποσοστά των ονομαστικών αυτών μετοχών με δικαίωμα ψήφου να ανήκουν σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα της εγκρίσεώς της. Οι αυτές υποχρεώσεις μπορεί να επιβληθούν και στους δέκα μεγαλύτερους μετόχους της πεπραπώσεως που ακολουθεί.

Όταν οι μέτοχοι με ειδική συμμετοχή είναι περισσότεροι από δέκα, τότε γίνεται γνωστοποίηση της ταυτότητας των δέκα μεγαλύτερων καθώς και του ποσοστού καθενός εξ αυτών.

3.3 Γνωστοποίηση προσώπων που ενεργούν αποφασιστικά για την δράση του πιστωτικού ιδρύματος. Περαιτέρω απαιτείται η γνωστοποίηση δύο τουλάχιστον προσώπων, που θα είναι υπεύθυνα για "τον καθορισμό του προσανατολισμού της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος". Η αυτή υποχρέωση και η ύπαρξη των προσώπων αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την συνέχιση της λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος. Τουλάχιστο ένα εκ των ανωτέρω προσώπων θα συμμετέχει ως μέλος στο διοικητικό συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος.

3.4 Υποβολή προγράμματος. Απαιτείται η υποβολή προγράμματος της επιχειρηματικής δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος που αφορά το είδος, την έκταση των εργασιών και το χρονοδιάγραμμα επιτεύξεως των στόχων αυτού. Επίσης υποβάλλεται "το πλαίσιο της διοικητικής και λογιστικής οργάνωσής του και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

3.4 Υποβολή δηλώσεως. Είναι απαραίτητη η σύμφωνη με το νόμο υποβολή δηλώσεως για τη προέλευση των χρηματικών μέσων των μετόχων. Δηλ. η σχετική δήλωση πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία του άρθρου 40 ν. 1806/88. Τα στοιχεία που θα πρέπει να

περιέχουν οι δηλώσεις δεν είναι απόρρητα. Πρέπει να είναι ακριβή και πλήρη. Η παράλειψη υποβολής δηλώσεως ή η υποβολή ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων, εάν μεν έγινε με δόλο, επιφέρει φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή καθώς επίσης και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων από ένα έως πέντε χρόνια, εάν όμως έγινε από αμέλεια, επιφέρει φυλάκιση τριών μηνών έως δύο ετών (άρθρο 40 παρ. 7 ν. 1806/1988 - Βλ. και κατωτέρω υπό 3.6 "καθορισμός δικαιολογητικών).

3.5 Διενέργεια διαβουλεύσεων. Σε περίπτωση που το υπό σύσταση πιστωτικό ίδρυμα,

-είναι θυγατρική πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο Κράτος-Μέλος ή

-είναι θυγατρική της μητρικής επιχειρήσεως πιστωτικού ιδρύματος, το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο Κράτος-Μέλος ή

-ελέγχεται από τα ίδια φυσικά ή νομικά, που ελέγχουν πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο Κράτος-Μέλος, η Τράπεζα της Ελλάδος, πρό της εκδόσεως εκ μέρους της οριστικής αποφάσεως για την χορήγηση αδειάς λειτουργίας, πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες αρχές του οικείου άλλου Κράτους-Μέλους.

3.6 Καθορισμός δικαιολογητικών. Η τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να καθορίζει τόσο τα αναγκαία δικαιολογητικά, στοιχεία και λεπτομέρειες όσο και τους ειδικότερους περιορισμούς και όρους ως προς τις δραστηριότητες των φυσικών προσώπων των παραγράφων 3.2 και 3.3 του παρόντος. Σκοπός της δυνατότητας καθορισμού προσθέτων υποχρεώσεων εκ μέρους της Τραπέζης της Ελλάδος είναι η διασφάλιση της "χρηστής διαχειρίσεως" του πιστωτικού ιδρύματος (άρθρο 6 παρ. 3 ν. 2076/1992). Στά πλαίσια της εξουσιοδοτήσεως της ανωτέρω διατάξεως εξακολουθεί και έχει ισχύ η ΠΔ/ΤΕ 1379/88 όπως συμπληρώθηκε από την ΠΔ/ΤΕ 1590/21.7.1989 και την με αρ. 494/26.2.1992 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων . Σύμφωνα με τις πιο πάνω πράξεις η Τράπεζα της Ελλάδος εξειδικεύει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που

ζητά κατά την υποβολή αιτήματος για την χορήγηση αδείας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος. Πιο συγκεκριμένα:

Τα στοιχεία που πρέπει να υποβληθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος για την ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με τη Π.Δ./Τ.Ε 1379/88 όπως αυτή συμπληρώθηκε από την ΠΔ/ΤΕ 1590/21.7.1989, μαζί με την σχετική αίτηση είναι τα ακόλουθα:

1. Για τους μετόχους που κατέχουν ποσοστό 10% και άνω των δικαιωμάτων ψήφου ή είναι μεταξύ των δέκα μεγαλύτερων μετόχων του πιστωτικού ιδρύματος υποβάλλονται:

α. Συμπληρωμένο ειδικό ενυπόγραφο ερωτηματολόγιο (υποδ. Α' για τα φυσικά πρόσωπα, υπόδ. Β' για τα νομικά πρόσωπα, όπως τα υποδείγματα που ακολουθούν), συνοδευόμενο από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβεια των παρεχομένων στοιχείων και πληροφοριών.

β. Αντίγραφο ποινικού μητρώου (προκειμένου περί μετόχων που είναι φυσικά πρόσωπα).

γ. Πιστοποιητικό μη κηρύξεως σε πτώχευση.

δ. Δήλωση για την προέλευση των χρηματικών μέσων με τα οποία θα αποκτήσουν τις μετοχές τους. Τη δήλωση θα συνοδεύουν κυρωμένα αντίγραφα δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και των αντιστοίχων εκκαθαριστικών σημειωμάτων των τριών τελευταίων ετών. Σε περίπτωση νομίμου απαλλαγής από υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος ή σε περίπτωση που τα χρηματικά μέσα απόκτησης των μετοχών προέρχονται από εισοδήματα που νομίμως δεν περιελήφθησαν στις φορολογικές δηλώσεις, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να προσκομίσουν άλλα αποδεικτικά στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει η προέλευση των χρηματικών μέσων για την απόκτηση των μετοχών.

ε. Προκειμένου περί μετόχων που είναι νομικά πρόσωπα, στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η ταυτότητα των φυσικών προσώπων που άμεσα ή έμμεσα ελέγχουν τα νομικά αυτά πρόσωπα, με παράλληλη ανάληψη υποχρέωσης να γνωστοποιείται αμέσως στην Τράπεζα της Ελλάδος κάθε αλλαγή των εν λόγω φυσικών προσώπων.

2. Για τα δύο πρόσωπα που θα έχουν την ευθύνη της λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος υποβάλλονται:

α. Τα υπό στοιχεία 1(β) και 1(γ) αναφερόμενα πiό πάνω δικαιολογητικά.

β. Πλήρη βιογραφικά σημειώματα με πληροφορίες για την κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία τους στο χρηματοπιστωτικό τομέα.

γ. Δύο συστατικές επιστολές για το κάθε πρόσωπο που να υποβοηθούν την αξιολόγηση, από την Τράπεζα της Ελλάδος, της καταλληλότητας των προσώπων αυτών να αναλάβουν την ευθύνη λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος. Οι συστατικές επιστολές δεν θα πρέπει να προέρχονται από μετόχους, υποψήφια μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή υποψήφια στελέχη του υπό ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος.

Εφόσον δεν είναι δυνατή κατ'απην υποβολή της αίτησης στην Τράπεζα της Ελλάδος η γνωστοποίηση των δύο ατόμων που θα έχουν την ευθύνη για την λειτουργία του πιστωτικού ιδρύματος, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να χορηγήσει άδεια, η οποία όμως θα τελεί υπό τον όρο ότι έως την κατά τον νόμο σύσταση του νομικού προσώπου του πιστωτικού ιδρύματος θά έχει πληρωθεί η υποχρέωση γνωστοποίησης των ονομάτων των δύο υπευθύνων ατόμων και υποβολής των στοιχείων που απαιτούνται και θα έχει παρασχεθεί από την Γενική Επιθεώρηση Τραπεζών, με έγγραφό της, η σύμφωνη περί αυτών γνώμη της.

Τα πiό πάνω στοιχεία 2(α) -(γ) θα πρέπει να υποβληθούν πριν από την έναρξη λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος και για τον προοριζόμενο ως υπεύθυνο για την άσκηση του εσωτερικού ελέγχου του πιστωτικού ιδρύματος.

3. Για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του πιστωτικού ιδρύματος, υποβάλλονται πριν από την έναρξη λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος τα υπό στοιχεία 1(β) και 1(γ) αναφερόμενα πiό πάνω δικαιολογητικά.

Καθορίζεται ότι στο διοικητικό συμβούλιο του υπό ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος θα συμπεριλαμβάνεται υποχρεωτικά, τουλάχιστον ένα εκ των δύο προσώπων που έχουν την ευθύνη λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος. Τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου θα ενεργούν μόνο συλλογικά, στα πλαίσια του διοικητικού συμβουλίου.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει ακόμη να υποβάλλουν σχέδιο καταστατικού και μελέτη σκοπιμότητας που θα περιλαμβάνει πλήρη και λεπτομερή περιγραφή των εργασιών που θα αναλάβει το υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα και πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης των εργασιών του κατά τα πρώτα τρία (3) έτη της λειτουργίας του. Η μελέτη θα στηρίζεται στη διεύρυνση της ελληνικής πιστωτικής αγοράς και θα περιγράφει τις μεθόδους και τα μέσα διείσδυσης στην πιστωτική αυτή αγορά, αφού ληφθούν υπόψη και η αναμενόμενη απελευθέρωση και ενοποίηση των χρηματοδοτικών αγορών στον Κοινοτικό χώρο. Στη μελέτη σκοπιμότητας θα περιλαμβάνονται επίσης:

-Προσδιορισμός των πηγών άντλησης των κεφαλαίων και πρόβλεψη των εξελίξεων των βασικών λογαριασμών του ισολογισμού, των αποτελεσμάτων και των ταμειακών ροών.

-Ανάλυση της οργανωτικής δομής και της διοικητικής διάρθρωσης του πιστωτικού ιδρύματος, με τα σχετικά οργανογράμματα και τους κανονισμούς εργασίας, καθώς και τους αριθμούς της σύνθεσης και των προσόντων του προσωπικού.

-Περιγραφή του λογιστικού σχεδίου, του συστήματος εσωτερικών ελέγχων και των ελεγκτικών λογιστικών διαδικασιών, καθώς και των προσόντων του προσωπικού που θα στελεχώσει τις αντίστοιχες υπηρεσίες του πιστωτικού ιδρύματος.

-Στοιχεία για την προβλεπόμενη εξέλιξη των δεικτών φερεγγυότητας κατά τα πρώτα τρία (3) έτη από την έναρξη της λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος, με βάση τους συνημμένους στην Π.Δ./Τ.Ε. 1313/9.6.88 σχετικούς πίνακες.

-Περιγραφή του συστήματος ηλεκτρονικών υπολογιστών, του συστήματος ελέγχου, της ορθής λειτουργίας τους και της διοίκησης του πιστωτικού ιδρύματος.

Διευκρινίζεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί, επίσης, το δικαίωμα να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετικά με τα στοιχεία που της υποβάλλονται.

Τα δικαιολογητικά, που αναφέρονται πιο πάνω, απαιτούνται και για την εξαγορά ενός πιστωτικού ιδρύματος, με την επιφύλαξη των αναγκαίων, κατά περίπτωση, προσαρμογών.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α

(Υποβάλλεται από φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 της ΠΔ/ΤΕ 1379/24.10.88)

1. Επωνυμία του υπό ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος.
2. Ιδιότητα υπό την οποία συμπληρώνεται αυτό το έντυπο.
3. Ονομετεπώνυμο.
4. Χρονολογία και τόπος γεννήσεως.
5. Ιθαγένεια και τρόπος απόκτησής της (γέννηση, πολιτογράφηση, γάμος).
6. Διευθύνσεις κατοικίας κατά την τελευταία δεκαετία.
7. Τίτλοι σπουδών και χρονολογία απόκτησής τους.
8. Υπεύθυνες θέσεις που θα αναληφθούν ως και τα καθήκοντα στο υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα.

9. Τράπεζες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία ή εξακολουθεί να υπάρχει τα τελευταία δέκα χρόνια και τις διεθύνσεις τους.

10. Επαγγελματική προϋπηρεσία και εμπειρία (θέσεις και καθήκοντα που έχουν αναληφθεί τα τελευταία δέκα χρόνια) και, στην περίπτωση που υπήρξε εξαρτημένη σχέση εργασίας, ονόματα και διευθύνσεις των αντίστοιχων εργοδοτών.

11. Αν υφίσταται συμμετοχή σε ποσοστό 10% και άνω του κεφαλαίου σε άλλο νομικό πρόσωπο εκτός από το υπό ίδρυση

Αν ναι, να διευκρινισθεί αν υπάρχει σχέση (άμεση ή μέσω άλλου νομικού ή φυσικού προσώπου) με το υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα

12. Αν υπάρχει καταδίκη για ποινικό αδίκημα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Αν ναι, να αναφερθούν λεπτομέρειες.

13. Αν υπάρχει -στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό- καταδίκη ή απόλυση από την εργασία για πειθαρχικό παράπτωμα κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας

14. Αν υπάρχει -στην Ελλάδα ή το εξωτερικό- κήρυξη σε πτώχευση ή έχει υποβληθεί σε βάρος του προσώπου αίτηση πτώχευσης ή έχει ποτέ διαμαρτυρηθεί συναλλαγματική αποδοχής του ή εγγύησής του ή έχουν εκδοθεί εκ μέρους του ακάλυπτες επιταγές.(Εφόσον υπάρχουν τέτοια στοιχεία πρέπει να γίνει λεπτομερής αναφορά).

15. Αν έχει διατελέσει μέλος διοικήσεως σε κάποιο νομικό πρόσωπο -στην Ελλάδα ή το εξωτερικό- το οποίο κηρύχθηκε σε πτώχευση ή τέθηκε υπό αναγκαστική διαχείριση ή επιτροπεία ή έχει γίνει αίτηση κήρυξής του σε πτώχευση

16. Αν έχει υποβληθεί ποτέ στο παρελθόν αίτηση στις αρμόδιες αρχές -στην Ελλάδα ή το εξωτερικό- για άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αν ναι και απορρίφθηκε ή την απέσυρε, πρέπει αναφερθούν οι λόγοι.

17. Πόσες μετοχές θα έχει στο υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα στο όνομά του, στο όνομα της συζύγου του και στα ονόματα τυχόν κατιόντων του

18. Αν υπάρχει περίπτωση να έχει το ίδιο πρόσωπο ή (ο, η) σύζυγός του ή οι κατιόντες του διάφορες συναλλαγές με το υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα

19. Άλλα στοιχεία που νομίζετε ότι θα βοηθήσουν στην εκτίμηση της αίτησής σας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Β'

(Υποβάλλεται από νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 της Π.Δ./Τ.Ε. 1379/24.10.88)

1. Επωνυμία του υπό ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος.
2. Επωνυμία, διεύθυνση και αντικείμενο εργασιών του νομικού προσώπου που θα συμμετάσχει στο υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα.
3. Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση των μετόχων του νομικού προσώπου με συμμετοχή ίση ή μεγαλύτερη του 10% του μετοχικού του κεφαλαίου.
4. Ονοματεπώνυμο και δ/νση μελών του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου.
5. Επωνυμία "συγγενών" με το υπόχρεο προς συμπλήρωση του παρόντος νομικών προσώπων με έδρα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.
6. Αν το νομικό πρόσωπο, ή άλλο "συγγενές" με αυτό, έχει ή είχε άδεια από αρμόδια αρχή για να διεξάγει εργασίες στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Αν ναι, πρέπει να γίνει λεπτομερής αναφορά. Επίσης αν η άδεια του ανακλήθηκε, πρέπει να αναφερθούν με κάθε λεπτομέρεια οι λόγοι.
7. Αν το νομικό πρόσωπο, ή άλλο "συγγενές" με αυτό, έχει υποβάλλει ποτέ αίτηση για έγκριση από κάποια αρχή για να διεξάγει εργασίες στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Αν ναι, να αναφερθούν λεπτομέρειες καθώς και αν κάποια τέτοια αίτηση απορρίφθηκε ή αποσύρθηκε και γιατί.

8. Αν έχει επιβληθεί στο νομικό πρόσωπο ή σε άλλο "συγγενές" με αυτό, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, πρόστιμο με πρωτοβουλία εποπτικής ή άλλης αρχής ή έχει το νομικό πρόσωπο ή άλλο "συγγενές" του υποπέσει σε "πειθαρχικό" παράπτωμα ή του έχει γίνει προειδοποίηση για μελλοντική συμπεριφορά με πρωτοβουλία κάποιας εποπτικής ή άλλης αρχής. Αν ναι, να αναφερθούν λεπτομέρειες.

9. Αν έχει ποτέ εμπλακεί -στην Ελλάδα ή το εξωτερικό- το νομικό πρόσωπο ή άλλο "συγγενές" με αυτό σε δικαστικό αγώνα που να είχε ουσιαστικές επιπτώσεις στις οικονομικές πηγές του. Αν ναι, να αναφερθούν λεπτομέρειες.

10. Αν έχει ποτέ το νομικό πρόσωπο ή άλλο "συγγενές" με αυτό στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, κηρυχθεί σε πτώχευση, ή έχει κατατεθεί αίτηση πτώχευσης εναντίον του ή έχει τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση ή επιτροπεία ή έχουν διαμαρτυρηθεί συναλλαγματικές αποδοχής του ή έχουν εκδοθεί ακάλυπτες επιταγές ή έχει ποτέ έλθει σε συμβιβασμό. Τα σημεία αυτά πρέπει επίσης να απαντηθούν με λεπτομέρεια.

11. Αν πρόκειται το νομικό πρόσωπο ή άλλο "συγγενές" του να αναλάβει κάποια συμφωνία ή ρύθμιση με το υπό ίδρυση πιστωτικό ίδρυμα Αν ναι, να προσδιορισθεί λεπτομερώς και ακριβώς η σχέση αυτή.

12. Πόσες μετοχές και τι ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου του υπό ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος θα είναι καταχωρημένες στο όνομα του νομικού προσώπου ή των μελών του Διοικητικού του Συμβουλίου ή των μετόχων του που έχουν πάνω από το 10% του μετοχικού του κεφαλαίου. Πρέπει να γίνει για κάθε περίπτωση λεπτομερής αναφορά.

13. Πρέπει να επισυναφθούν καταστάσεις με λεπτομερή οικονομικά στοιχεία του νομικού προσώπου και των "συγγενών" με αυτό, για τα τελευταία 3 χρόνια, ηλεγμένα από ορκωτούς λογιστές ή άλλες ελεγκτικές εταιρίες.

14. Οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που θεωρούνται ικανά να βοηθήσουν στην εκτίμηση του νομικού προσώπου.

"Συγγενές" νομικό πρόσωπο, για τους σκοπούς του παρόντος ερωτηματολογίου, νοείται εκείνο στο οποίο το νομικό πρόσωπο κατέχει 10% και άνω του μετοχικού του κεφαλαίου ή όταν είναι συνδεδεμένο με αυτό κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Ν. 2190/1920 (Βλ. και πιο πάνω κεφ. Ι περ. ιθ και ιιγ).

3.7 Καθορισμός ορίων πιστωτικών διευκολύνσεων και συμμετοχών. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 6 ν. 2076/1992, παρέχεται στην Τράπεζα της Ελλάδος μία ακόμη εξουσιοδότηση καθορισμού με γενική ή ειδική κατά περίπτωση απόφασή της των ανωτάτων ορίων πάσης φύσεως πιστωτικών διευκολύνσεων και συμμετοχών των πιστωτικών ιδρυμάτων στο μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων που ελέγχονται από τους κύριους ή δέκα μεγαλύτερους μετόχους του πιστωτικού ιδρύματος. Η ρύθμιση αυτή αφορά και επιχειρήσεις που ελέγχονται από το ίδιο φυσικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που συνδέονται μεταξύ τους μέχρι β' βαθμού συγγενείας.

3.8 Η εισαγωγή μετοχών στο Χρηματιστήριο αξιών ως ενδεχόμενη υποχρέωση. Η Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου να χορηγήσει την άδεια, έχει το δικαίωμα (δυσνητικά) να θέσει ως όρο στην εκδοθησόμενη εγκριτική της απόφαση την υποχρέωση υποβολής αιτήσεως εισαγωγής των μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος στο Χρηματιστήριο αξιών. Η προθεσμία υποβολής της σχετικής αιτήσεως εισαγωγής των μετοχών στο Χρηματιστήριο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη ή το ελάχιστο διάστημα που απαιτείται από τον νόμο για τη θεμελίωση δικαιώματος υποβολής αιτήσεως εισαγωγής μετοχών των επιχειρήσεων στο Χρηματιστήριο αξιών. Η σκοπιμότητα της τιθεμένης υποχρεώσεως αφορά την διασφάλιση μεγαλύτερης διασποράς και διαφανεΐας.

4. Διακριτική ευχέρεια της διοικήσεως στην χορήγηση αδείας - Ανάκληση χορηγηθείσας αδείας.

4.1 Διακριτική ευχέρεια μη χορηγήσεως αδείας.

(i) Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την ευχέρεια μη χορηγήσεως της αδείας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στις εξής περιπτώσεις:

(α) Εφόσον κρίνει ότι τα πρόσωπα των παραγράφων 3.2 και 3.3 του παρόντος κεφαλαίου δεν είναι "αξιόπιστα ή εν γένει κατάλληλα να εξασφαλίσουν τη συνετή και χρηστή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος"

(β) Εφόσον κρίνει ότι τα πρόσωπα της παραγράφου 3.3 του παρόντος κεφαλαίου "δεν διαθέτουν την απαιτούμενη κατάρτιση και εμπειρία, όπως η εμπειρία αυτή προκύπτει από υπηρεσία τους σε θέσεις ανάλογης ευθύνης, κατά προτίμηση σε χρηματοδοτικά ή πιστωτικά ιδρύματα".

(ii) Πρόσθετος λόγος μη χορηγήσεως αδείας είναι η μη πλήρωση κάποιων από τις προϋποθέσεις που θέτουν τα άρθρα 5 παρ. 1-3 και 6 του ν. 2076/92, δηλ. η μορφή λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος, το απαιτούμενο μετοχικό κεφάλαιο και τις υποχρεώσεις των ιδρυτών πιστωτικών ιδρυμάτων κλπ (βλ. περιπτώσεις 1, 2 και 3 του παρόντος κεφαλαίου II) .

(iii) Η διάταξη του άρθρου 7 ν. 2076/1992 που προβλέπει την διακριτική ευχέρεια της διοικήσεως (στην προκειμένη περίπτωση Τραπέζης της Ελλάδος) στην χορήγηση ή μη αδείας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, ως εκ της διατυπώσεώς της, μας επιτρέπει να δεχθούμε ότι περιορίζει αυτή (διακριτική ευχέρεια) αυστηρά και μόνο στις περιπτώσεις που αναφέρουν οι παρ. 1α και 1β του άρθρου 7. Αυτό σημαίνει ότι εφόσον κριθεί ότι τα πρόσωπα των παραγράφων 3.2 και 3.3 του παρόντος κεφαλαίου είναι αξιόπιστα και ικανά και πληρούνται οι άλλες προϋποθέσεις που τάσσει ο νόμος, υφίσταται πλέον δέσμια

αρμοδιότητα στην διοίκηση για την χορήγηση της σχετικής αδειάς. Με άλλες λέξεις η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την δυνατότητα να αποφανθεί θετικά ή αρνητικά στη χορήγηση της αδειάς μη δεσμευόμενη για την κρίση της μόνο σ' ότι αφορά την αξιολόγηση των προτεινομένων προσώπων εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος τόσο σε επίπεδο μετόχων όσο και σε επίπεδο διοικήσεως αυτού. Για τις άλλες προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος η κρίση της είναι δεσμευτική εφόσον η σχετική αίτηση συνοδεύεται από τα στοιχεία εκείνα που επιβάλλει ο νόμος (π.χ κατάθεση του ελαχίστου απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου).

Κατά ταύτα η ευχέρεια της Τραπέζης της Ελλάδος δεν μπορεί να επεκταθεί στην αξιολόγηση ελεύθερα και κατά την κρίση της των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου. Η σχετική δε πρόβλεψη του νομοθέτη στην παρ. 2 του άρθρου 7 του νόμου 2076/1992 ότι δηλ. η Τράπεζα της Ελλάδος με την επιφύλαξη της παρ. 1 του αυτού άρθρου, δεν χορηγεί άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, αν δεν πληρούνται κάποια από τις προϋποθέσεις των άρθρων 5 παρ. 1-3 και 6, κρίνεται ως αυτονόητη υποχρέωση του αρμοδίου οργάνου της διοικήσεως που καλείται να αποφανθεί. Η τυχόν δε απορριπτική απόφασή του πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη, ιδία στα κεφάλαια που αφορούν την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων για την δικαιολόγηση των προϋποθέσεων των άρθρων 5 παρ. 1-3 και 6 του ν. 2076/1992.

4.2 Ανάκληση αδειάς λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος. Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 8 ν. 2076/1992 η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας ενός πιστωτικού ιδρύματος στις πιο κάτω περιπτώσεις:

"α. όταν το πιστωτικό ίδρυμα:

(i) δεν κάνει χρήση της άδειας μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από την χορήγησή της, εκτός αν η άδεια παρέχει μεγαλύτερη προθεσμία,

(ii) παραιτείται ρητώς από αυτήν, ή

(iii) έχει πάψει να ασκεί τη δραστηριότητά του για χρονική περίοδο μεγαλύτερη των έξι μηνών

β. όταν η άδεια λειτουργίας έχει χορηγηθεί με βάση ψευδείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές δηλώσεις

γ. όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν διαθέτει επαρκή ίδια κεφάλαια και δεν προσφέρει πλέον την εγγύηση ότι δύναται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του και ιδιαίτερα δεν διασφαλίζει πλέον τα επιστρεπτέα κεφάλαια που του εμπιστεύθηκαν

δ. όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν εκπληρώνει πλέον τους όρους, σύμφωνα με τους οποίους χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας

ε. όταν το πιστωτικό ίδρυμα:

(i) δεν μπορεί ή αρνείται να αυξήσει τα ίδια κεφάλαιά του

(ii) παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο και

(iii) παραβαίνει διατάξεις νόμων, αποφάσεων ή κανονισμών των νομισματικών αρχών"

Το δικαίωμα της Τραπέζης της Ελλάδος να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος για ένα από τους παραπάνω λόγους, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη του νόμου 2076/92 είναι δυνητικό. Αυτό σημαίνει ότι η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την ευχέρεια ακόμη και στην περίπτωση που διαπιστώσει μία από τις παραπάνω παραβάσεις να μη ανακαλέσει την άδεια του πιστωτικού ιδρύματος. Με τον τρόπο όμως αυτό υφίσταται μία ενιαία αντιμετώπιση των προβλεπομένων λόγων ανακλήσεως αδειας πιστωτικού ιδρύματος, αδιάφορα από την φύση της παραβάσεως. Κατά την γνώμη μας στην περίπτωση π.χ διαπιστώσεως εκ μέρους Τραπέζης Ελλάδος ότι η άδεια λειτουργίας έχει χορηγηθεί με βάση ψευδείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές δηλώσεις ή ότι το πιστωτικό ίδρυμα παραβαίνει διατάξεις νόμων, αποφάσεων ή κανονισμών των νομισματικών αρχών

η ανάκληση της αδείας του πρέπει να είναι υποχρεωτική και αυτό για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και των καταθετών.

Η απόφαση της Τραπέζης της Ελλάδος περί ανακλήσεως της αδείας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να είναι αιτιολογημένη και κοινοποιείται τόσο στους ενδιαφερόμενους όσο και στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4.3 Προσβολή αποφάσεως Τραπέζης Ελλάδος χορηγήσεως ή μη αδείας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος ή της παραλείψεως χορηγήσεως αδείας λειτουργίας. Σύμφωνα πάντοτε με την διάταξη του άρθρου 8 παρ. 2 περ.(i) οι αποφάσεις της Τραπέζης Ελλάδος περί χορηγήσεως ή μη αδείας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος ή ανακλήσεως αυτής υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας. Ο νόμος δεν αναφέρει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ασκηθεί η αίτηση ακυρώσεως, πλήν όμως αυτή σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις είναι εξήντα ημέρες αφ' ής έλαβε γνώση ο ενδιαφερόμενος. Στην άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως νομιμοποιείται κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον.

Τέλος με την παρ. 2 περ.(ii) του αυτού άρθρου σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας υπόκειται και η σιωπηρή παράλειψη της Τραπέζης Ελλάδος να χορηγήσει άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος,

-εντός έξη (6) μηνών από της υποβολής όλων των στοιχείων που απαιτούνται από τις ισχύουσες διατάξεις και

-οποσδήποτε εντός έτους από της υποβολής της αιτήσεως.

Με την παραπάνω διάταξη προβλέπονται δύο προθεσμίες εντός των οποίων επιβάλλεται η Τράπεζα της Ελλάδος να αποφανθεί για την χορήγηση αδείας λειτουργίας μία εξάμηνος από την υποβολής των νομίμων δικαιολογητικών και μία -σε κάθε περίπτωση- ετήσια από της υποβολής της σχετικής αιτήσεως. Η παραβίασή τους από την Τράπεζα της Ελλάδος

δικαιολογεί την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως για παράλειψη εκ μέρους του έχοντος έννομο συμφέρον.

Η προθεσμία της ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως είναι επίσης εξήντα (60) ημερών από της παρελεύσεως αντιστοίχως του εξαμήνου ή έτους.

Είναι αυτονόητο ότι το εξάμηνο δεν λειτουργεί προσθετικά στο έτος δεδομένου ότι σε κάθε περίπτωση η προθεσμία της Τραπέζης Ελλάδος να χορηγήσει ή μη την άδεια δεν μπορεί να υπερβεί το έτος ασχέτως αν τα νόμιμα δικαιολογητικά υποβλήθηκαν πριν ένα μήνα από την εκπνοή της προθεσμίας του έτους.

4.4 Ενημέρωση Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει την επιτροπή των Ε.Κ για κάθε άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος που χορηγεί και ειδικότερα αν πρόκειται για άδεια που χορηγείται σε άμεσα ή έμμεσα θυγατρική επιχείρηση, της οποίας η μητρική επιχείρηση ή επιχειρήσεις διέπονται από την νομοθεσία τρίτης εκτός των Ε.Κ χώρας.

5. Περιορισμοί στις ειδικές συμμετοχές.

5.1 Ειδικές συμμετοχές πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλες επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 16 (παρ. 1 και 2) ν. 2076/92 απαγορεύεται στα πιστωτικά ιδρύματα η κατοχή ειδικής συμμετοχής σε επιχείρηση μεγαλύτερης του 15% των ιδίων κεφαλαίων τους. Το σύνολο δε των ειδικών συμμετοχών σε επιχειρήσεις δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 60% των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων. Τέλος η Τράπεζα της Ελλάδος δικαιούται να καθορίζει ανώτατο όριο συμμετοχών (ειδικών και μη) που πραγματοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα σε σχέση με τα ίδια κεφάλαιά τους.

Τα πιστωτικά ιδρύματα που κατά την ημέρα θέσεως σε ισχύ των διατάξεων του νόμου 2076/92 υπερβαίνουν τα ως άνω όρια οφείλουν να συμμορφωθούν στις εν λόγω ρυθμίσεις εντός προθεσμίας που θα καθορίσει η Τράπεζα της Ελλάδος και όχι αργότερα από την 31.12.2002. Η υπέρβαση των εν λόγω ορίων είναι δυνατή μετά από άδεια της Τραπεζής της Ελλάδος και υπό ορισμένες προϋποθέσεις (παρ.7 και 8 ν.2076)

5.2 Ειδικές συμμετοχές πιστωτικών ιδρυμάτων σε πιστωτικά ιδρύματα κλπ. Οι ειδικές συμμετοχές των πιστωτικών ιδρυμάτων σε πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοδοτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρίες και εταιρείες διαχείρισης υπηρεσιών πληροφορικής δεν υπόκεινται στους γενικούς περιορισμούς της αμέσως προηγούμενης παραγράφου. Η Τράπεζα όμως της Ελλάδος δικαιούται να καθορίζει ότι για την πραγματοποίηση ειδικής συμμετοχής στις ανωτέρω περιπτώσεις απαιτείται κατά περίπτωση η προηγούμενη έγκρισή της.

5.3 Απόκτηση ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα. α. Σύμφωνα με την παρ. 1α του άρθρου 17 ν. 2076 κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που σκοπεύει να αποκτήσει ειδική συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα, που ιδρύθηκε και λειτουργεί στην Ελλάδα, ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος και της γνωστοποιεί το ποσό της συμμετοχής αυτής. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και όταν αυξάνει ήδη υφιστάμενη συμμετοχή, ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει έν απρόσωπο, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων που σύμφωνα με το Π.Δ 51/1992 εξομοιώνεται με κατοχή δικαιωμάτων ψήφου από το αυτό πρόσωπο, να φτάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του 20%, του 33% ή του 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή το πιστωτικό ίδρυμα να καθίσταται θυγατρική του συμμετέχοντος προσώπου.

β. Σε περίπτωση που την ανωτέρω συμμετοχή προτίθεται να αποκτήσει πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει σε άλλο Κράτος- Μέλος των Ε.Κ ή μητρική επιχείρηση αυτού ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ελέγχει πιστωτικό ίδρυμα του οποίου η άδεια λειτουργίας έχει χορηγηθεί από άλλο Κράτος-Μέλος και λόγω της αποκτήσεως της συμμετοχής αυτής το

πιστωτικό ίδρυμα το κεφάλαιο του οποίου αφορά η συμμετοχή αυτή, καθίσταται θυγατρική του αποκτώντος ή περιέχεται στον έλεγχο του, η Τράπεζα της Ελλάδος πριν λάβει οριστική απόφαση διαβουλεύεται με τις αρχές που εποπτεύουν το πιο πάνω ίδρυμα και τους κοινοποιεί την απόφασή της (παρ.2 του άρθρου 17 ν. 2076).

γ. Όταν προτίθενται πρόσωπα που κατοικούν εκτός Ε.Κ να αποκτήσουν συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει στην Ελλάδα και από την απόκτηση αυτή το πιστωτικό ίδρυμα καθίσταται θυγατρική τους, η Τράπεζα της Ελλάδος κοινοποιεί την απόφασή της να εγκρίνει ή να αντιταχθεί στην πραγματοποίηση της συμμετοχής αυτής στην επιτροπή των Ε.Κ. Στην περίπτωση αυτή υφίστανται περιορισμοί ανάλογα και με το αν υφίστανται απαγορεύσεις ή περιορισμοί ή αναστολή στην εξέταση σχετικών αιτήσεων από τα αρμόδια όργανα της ΕΟΚ (παρ. 3 του άρθρου 17 ν. 2076).

Με την επιφύλαξη υποχρεώσεων που προκύπτουν από διεθνείς συμφωνίες των Ε.Κ με τρίτες χώρες που αφορούν την ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων πιστωτικού ιδρύματος από κατοίκους των χωρών αυτών εντός του κοινοτικού χώρου, η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια να αντιτάσσεται στη πραγματοποίηση συμμετοχών από πρόσωπα κατοίκους χωρών εκτός Ε.Κ σε πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν και λειτουργούν στην Ελλάδα (παρ. 4 του άρθρου 17 ν. 2076).

δ. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προτίθενται να απωλέσουν άμεσα ή έμμεσα δικαιώματα επί ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ενημερώνουν προηγουμένως την Τράπεζα της Ελλάδος και να της γνωστοποιούν το ύψος της συμμετοχής που προτίθενται να διατηρήσουν ίδια όταν η αναλογία των δικαιωμάτων που κατέχει κατέλθει του ποσοστού 20%, 33% ή του 50%, ή το πιστωτικό ίδρυμα παύσει να είναι θυγατρική του (παρ. 5 του άρθρου 17 ν. 2076).

ε. Με την παρ. 6α του άρθρου 17 ν. 2076 θεσπίζεται υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να ανακοινώνουν στην Τράπεζα της Ελλάδος μόλις λάβουν γνώση των

κτήσεων ή εκχωρήσεων συμμετοχών στο κεφάλαιό τους ή οποίες αυξάνουν ή μειώνουν τα ποσοστά πάνω ή κάτω του ποσοστού 20%, 33% ή του 50% καθώς επίσης και να ανακοινώνουν μέχρι την 15η Ιουλίου κάθε έτους τα ονόματα των μετόχων που έχουν ειδικές συμμετοχές ως και τα ποσά των συμμετοχών αυτών.

στ. Με τις παρ. 7, 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 17 ν. 2076 αφ' ενός μεν θεσπίζονται κυρώσεις που μπορεί να επιβάλλει η Τράπεζα της Ελλάδος σε όσους δεν τηρούν τις υποχρεώσεις ανακοινώσεων-γνωστοποιήσεων σχετικά με την μεταβολή στις ειδικές συμμετοχές αφ' ετέρου προβλέπεται η δυνατότητα ακυρώσεων των αποφάσεων της Τραπέζης της Ελλάδος που επιβάλλουν τις εν λόγω κυρώσεις με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας.

6. Εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

6.1 Αρμοδιότητα για την άσκηση εποπτείας. Τα πιστωτικά ιδρύματα -και όχι μόνο- που εδρεύουν στην Ελλάδα εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Ο έλεγχος επεκτείνεται και στα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων που ευρίσκονται και στην αλλοδαπή. Στην έννοια της εποπτείας κατά την διάταξη της παρ. 1α του άρθρου 18 περιλαμβάνονται ειδικότερα ο έλεγχος της φερεγγυότητας, ρευστότητας, της κεφαλαιακής επάρκειας και της συγκέντρωσης κινδύνων.

6.2 Η με αρ. 2246/93 ΠΔ/ΤΕ. Με την πράξη αυτή του Διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος ενσωματώνεται στην Ελληνική Νομοθεσία η οδηγία 92/121/ΕΟΚ που αφορά την εποπτεία και τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων. Σύμφωνα με την παρ. 1α του κεφαλαίου Γ της πράξεως αυτής, Μεγάλο Χρηματοδοτικό Ανοιγμα θεωρείται εκείνο που το ύψος του είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 10% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

Πιο συγκεκριμένα με την πράξη αυτή θεσπίζονται υποχρεώσεις στα πιστωτικά ιδρύματα γνωστοποιήσεως στην Τράπεζα της Ελλάδος των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (κεφάλαιο Γ της Πράξεως), καθορίζονται ανώτατα όρια χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (κεφάλαιο Δ της Πράξεως), δημιουργούνται εξαιρέσεις από την εφαρμογή των ανωτάτων ορίων των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και σταθμίζονται ειδικά τα ανοίγματα (κεφάλαιο Ε της Πράξεως), προβλέπεται ο έλεγχος των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε ενοποιημένη βάση και μη (κεφάλαιο ΣΤ της Πράξεως). Τέλος στο κεφάλαιο Ζ της πράξεως καθορίζεται με μεταβατικές διατάξεις η εφαρμογή της.

Πολύ σύντομα θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε ότι με την εν λόγω Πράξη τα χρηματοδοτικά ανοίγματα ενός πιστωτικού ιδρύματος προς ένα πελάτη ή συνδεδεμένους πελάτες σε μεμονωμένη ή ενοποιημένη βάση δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 40% των ιδίων κεφαλαίων τους. Ειδικά για τη μητρική, θυγατρική ή θυγατρικές, τη θυγατρική ή τις θυγατρικές επιχειρήσεις της μητρικής επιχείρησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και τις επιχειρήσεις που ελέγχονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ειδική συμμετοχή στο πιστωτικό ίδρυμα ή συμπεριλαμβάνονται στους πέντε μεγαλύτερους μετόχους του, το όριο αυτό περιορίζεται στο 30% για το σύνολο των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων για κάθε μία από τις παραπάνω επιχειρήσεις. Τα όρια 40% και 30% μειώνονται από της 1.1.1999 σε 25% και 20% αντίστοιχα.

Τέλος το άθροισμα των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων κάθε πιστωτικού ιδρύματος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 800% των ιδίων κεφαλαίων του. Για τον υπολογισμό του ανωτάτου αυτού ορίου (800%), το ποσοστό 10% που σύμφωνα με την παράγραφο 1α του κεφ. Γ είναι το όριο για να θεωρηθεί ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα ως μεγάλο, καθορίζεται μέχρις της 31.12.1998 σε 15%.

III. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (άρθρα 10, 11, 12 και 13 ν. 2076/1992 -).

1. Ίδρυση υποκαταστημάτων ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα και σε άλλα Κράτη-Μέλη των Ε.Κ (άρθρο 10)

1.1 Ίδρυση υποκαταστήματος σέ άλλο Κράτος - Μέλος. Είναι δυνατή η ίδρυση υποκαταστήματος ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος σε άλλο Κράτος - Μέλος των Ε.Κ με την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες του υποκαταστήματος περιλαμβάνονται στο κατάλογο δραστηριοτήτων του άρθρου 24 ν. 2076/92 και καλύπτονται από την άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα.

Αυτές οι δραστηριότητες είναι η αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων, εμπορικές πληροφορίες (περιλαμβανομένων και των υπηρεσιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών), η εκμίσθωση θυρίδων καθώς και αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 1.1 περ.στ του κεφαλαίου Ι του παρόντος και αφορούν τα χρηματοδοτικά ιδρύματα δηλ. η χορήγηση πιστώσεων συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, η χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing), οι πράξεις διενέργειας πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων, η έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών), οι εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων, οι συναλλαγές για λογαριασμό του ίδιου του ιδρύματος ή της πελατείας του σε μέσα χρηματαγοράς (αξιόγραφα, πιστοποιητικά καταθέσεων κ.λ.π), συνάλλαγμα, προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοοικονομικά δικαιώματα, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και νομισμάτων, κινητές αξίες. Επίσης είναι οι συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών περιλαμβανομένων ειδικότερα και των υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεων τίτλων, η παροχή

συμβουλών σε επιχειρήσεις όσον αφορά τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα και συμβουλών, καθώς και υπηρεσιών στον τομέα της συγχωνεύσεως και της εξαγοράς επιχειρήσεων, η μεσολάβηση στις διαπραγματευτικές αγορές, η διαχείριση χαρτοφυλακίου ή παροχή συμβουλών για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου και η φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών.

1.2 Γνωστοποίηση. Το ενδιαφερόμενο ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα για την ίδρυση υποκαταστήματος σε άλλο Κράτος-Μέλος γνωστοποιεί αυτή τη πρόθεσή του στην Τράπεζα της Ελλάδος εγγράφως και αναφέρει απαραίτητα και τα εξής στοιχεία:

α) Το Κράτος-Μέλος στο οποίο πρόκειται να ιδρύσει το υποκατάστημα και την διεύθυνση αυτού στην οποία μπορεί να ζητούνται έγγραφα στοιχεία

β) Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, στο οποίο αναγράφονται μεταξύ άλλων το είδος των εργασιών, τις οποίες σχεδιάζει να ασκήσει και η οργανωτική δομή

γ) Τα ονόματα των υπευθύνων για τη διεύθυνση του υποκαταστήματος.

1.3 Ανακοινώσεις της Τραπέζης Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος εντός τριών μηνών από της περιελεύσεως σε αυτήν των παραπάνω πληροφοριών και στοιχείων (υπό 1.2) ανακοινώνει αυτά στην αρμόδια αρχή του Κράτους-Μέλους υποδοχής και ενημερώνει για αυτή της την ενέργεια το ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα. Επίσης η Τράπεζα της Ελλάδος ανακοινώνει στην αυτή ως άνω αρμόδια αρχή του Κράτους-Μέλους υποδοχής το ύψος των ιδίων κεφαλαίων και το συντελεστή φερεγγυότητας του πιστωτικού ιδρύματος.

1.4 Αρνηση ή παράλειψη της Τραπέζης Ελλάδος ανακοινώσεως στοιχείων. Σε περίπτωση που η Τράπεζα της Ελλάδος αμφιβάλλει για την επάρκεια διοικητικής οργανώσεως ή οικονομικής καταστάσεως του πιστωτικού ιδρύματος που έχει την πρόθεση να ιδρύσει υποκατάστημα τότε

α) είτε περιορίζει τις προτεινόμενες δραστηριότητες του ιδρυθησομένου υποκαταστήματος

β) είτε αρνείται την ανωτέρω υπό 1.3 ανακοίνωση στην αρμόδια αρχή του κράτους υποδοχής.

Η γνωστοποίηση εκ μέρους της Τραπέζης της Ελλάδος στο ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα είτε του περιορισμού των δραστηριοτήτων είτε της αρνήσεως πρέπει να γίνει εντός τριών μηνών από της υποβολής σ' αυτήν όλων των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών.

1.5 Προσβολή της αρνήσεως ή παραλείψεως της Τραπέζης Ελλάδος ανακοινώσεως των στοιχείων. Το ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα διακαιούται να ζητήσει με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας την ακύρωση της αρνήσεως ή της εντός τριών μηνών παραλείψεως της Τραπέζης της Ελλάδος να ανακοινώσει στην αρμόδια αρχή του κράτους υποδοχής τα ανωτέρω στοιχεία και πληροφορίες. Η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 10 ν.2076/1992 που προβλέπει την δυνατότητα ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως αναφέρεται μόνο στις περιπτώσεις αρνήσεως ή παραλείψεως. Πρέπει να γίνει όμως δεκτό ότι με αίτηση ακυρώσεως προσβάλλεται και τυχόν ανακοίνωση της Τραπέζης Ελλάδος που περιορίζει τις δραστηριότητες του ιδρυθησομένου υποκαταστήματος. Τούτο δε γιατί η φύση της ανακοινώσεως κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 ν. 2076/1992 είναι πράξη διοικητική προσβαλλόμενη με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας.

1.6 Γνωστοποίηση μεταβολών. Σε περίπτωση προτιθέμενης μεταβολής του περιεχομένου των πληροφοριών σε σχέση με την διεύθυνση του υποκαταστήματος στην οποία μπορεί να ζητούνται έγγραφα στοιχεία, το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, (στο οποίο αναγράφονται μεταξύ άλλων το είδος των εργασιών, τις οποίες σχεδιάζει να ασκήσει και η οργανωτική δομή του υποκαταστήματος) και τα ονόματα των υπευθύνων για τη διεύθυνση του υποκαταστήματος, το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως την μεταβολή αυτή στην Τράπεζα της Ελλάδος τουλάχιστον ένα μήνα πριν γίνει η μεταβολή

αυτή, έτσι ώστε η Τράπεζα της Ελλάδος να είναι σε θέση να ενεργήσει σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 10 ν. 2076/1992 (βλ. ανωτέρω υπό 1.3). Ο νόμος (παρ. 6 του άρθρου 10 ν. 2076/1992) δεν ορίζει ρητά την δυνατότητα ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως με αίτημα την ακύρωση της αρνήσεως ή παραλείψεως κλπ. της Τραπέζης της Ελλάδος να προβεί στην ανακοίνωση της μεταβολής. Πλήν όμως πρέπει να κριθεί ως αυτονόητη η άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως σύμφωνα με τα εκτιθέμενα ανωτέρω (υπό 1.5) εφαρμοζόμενα αναλογικά.

1.7 Ίδρυση υποκαταστήματος στην Ελλάδα. Είναι δυνατή η ίδρυση υποκαταστήματος/των ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος (που έχει την έδρα του στην Ελλάδα) στην Ελλάδα αφού παρέλθουν τρεις μήνες από την γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος του αριθμού των νέων αυτών μονάδων με την προϋπόθεση ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν προβάλλει αντίρρηση για λόγους που έχουν ήδη αναφερθεί ανωτέρω (αμφιβολία για την επάρκεια διοικητικής οργανώσεως ή οικονομικής καταστάσεως του πιστωτικού ιδρύματος - βλ. ανωτέρω υπό 1.4).

1.8 Η με αρ. 505 απόφαση της ΕΝΠΘ. Ειδικότερα τα κριτήρια και η διαδικασία εξετάσεως από την Τράπεζα της Ελλάδος των περιπτώσεων ιδρύσεως από πιστωτικά ιδρύματα νέων υπηρεσιακών μονάδων (υποκαταστημάτων), καθορίζονται από την απόφαση με αρ. 505 της Επιτροπής Νομισματικών Θεμάτων της 11/28.8.1992. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή:

α. Ως κριτήρια για την εξέταση περιπτώσεων ιδρύσεως υποκαταστημάτων πιστωτικού ιδρύματος που εδρεύει στην Ελλάδα, λαμβάνονται υπόψη ο συντελεστής φερεγγυότητας του ενδιαφερομένου πιστωτικού ιδρύματος, η επί του συντελεστού αυτού εκτιμώμενη επίπτωση της προτεινομένης επεκτάσεως του δικτύου υπηρεσιακών μονάδων καθώς και η εν γένει οικονομική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος όπως αυτή προσδιορίζεται από τη διάρθρωση του ενεργητικού και παθητικού του ισολογισμού, την οργανωτική

επάρκεια και την αποδοτικότητα του πιστωτικού ιδρύματος με έμφαση στις εξελίξεις των σχετικών μεγεθών κατά την προηγούμενη τριετία. Η εγκατάσταση των νέων μονάδων θα γίνεται σε τόπους επιλογής των πιστωτικών ιδρυμάτων.

β. Η γνωστοποίηση των προθέσεων εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων για την ίδρυση υποκαταστημάτων πραγματοποιείται ανά ημερολογιακό εξάμηνο κατά τους μήνες Ιούνιο και Δεκέμβριο. Μαζί με τον προτεινόμενο αριθμό των νέων υπηρεσιακών μονάδων πρέπει να αναφέρονται χωριστά και εκείνες την ίδρυση των οποίων έχουν γνωστοποιήσει στο παρελθόν και δεν έχουν λειτουργήσει ακόμη.

γ. Η εξέταση των προτάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων για την ίδρυση υποκαταστημάτων εξετάζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος εντός του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού εξαμήνου. Η μη κοινοποίηση στο ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα οποιασδήποτε απαντήσεως εντός του χρονικού διαστήματος του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού εξαμήνου συνεπάγεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν έχει αντίρρηση ως προς τον αριθμό των προτεινομένων νέων υπηρεσιακών μονάδων.

δ. Η έναρξη λειτουργίας των νέων υπηρεσιακών μονάδων θα πρέπει να πραγματοποιείται εντός δωδεκαμήνου από τον μήνα υποβολής της σχετικής προτάσεως του πιστωτικού ιδρύματος και θα αναγγέλεται εντός δεκαπενθημέρου από την πραγματοποίησή της στη Διεύθυνση Νομισματικής Πολιτικής και Τραπεζικών Εργασιών - Τμήμα Σχέσεων με τις Τράπεζες.

1.9 Η με αρ. 521 απόφαση της ΕΝΠΘ. Η ανωτέρω απόφαση ΕΝΠΘ με αρ. 505 συμπληρώθηκε με την απόφαση ΕΝΠΘ με αρ. 521 με την οποία καθορίζονται τα εξής βασικά:

α. Κατά την αξιολόγηση από την Τράπεζα της Ελλάδος -σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 5 και 6 ν.2076/92- των περιπτώσεων ιδρύσεως ή επεκτάσεως του δικτύου υφισταμένων υποκαταστημάτων ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε Κράτος-Μέλος των

Ε.Κ θα συνεκτιμώνται τα ως άνω κριτήρια της απόφασης ΕΝΠΘ με αρ. 505 καθώς και οι επιπτώσεις από τις συγκεκριμένες δραστηριότητες τις οποίες σχεδιάζουν να ασκήσουν κατά την προβλεπόμενη στο ν.2076 (άρθρο 10) διαδικασία.

β. Διευκρινίζεται ότι για την ίδρυση υποκαταστημάτων ή επέκταση υφισταμένου δικτύου σε Κράτος-Μέλος των Ε.Κ καθώς και για την ίδρυση υποκαταστημάτων σε τρίτες χώρες (άρθρο 12 ν.2076/92 - βλ. κατωτέρω υπό 3 στο παρόν κεφάλαιο) τα πιστωτικά ιδρύματα που ιδρύθηκαν και λειτουργούν στην Ελλάδα έχουν την ευχέρεια να υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος τα απαιτούμενα στοιχεία οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του έτους, μη εφαρμοζομένων των διατάξεων της ως άνω αποφάσεως ΕΝΠΘ 505/92

2. Ίδρυση υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων άλλων Κρατών-Μελών των Ε.Κ στην Ελλάδα (άρθρο 11).

2.1 Δυνατότητα ασκήσεως δραστηριοτήτων άρθρ. 24. Οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα που ιδρύθηκε και λειτουργεί σε άλλο Κράτος-Μέλος των Ε.Κ μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητες του άρθρου 24 ν.2076/1992 (βλ. ανωτέρω παρ. 1.1 του παρόντος κεφαλαίου) μέσω υποκαταστήματος στην Ελλάδα, εφόσον οι δραστηριότητες του υποκαταστήματος αυτού καλύπτονται από την άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος στη χώρα καταγωγής και υπό την απαραίτητη προϋπόθεση της ανακοινώσεως στην Τράπεζα της Ελλάδος, από την αρμόδια αρχή του κράτους καταγωγής όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στις παρ.2 και 4 του άρθρου 10 ν. 2076/92 (βλ. ανωτέρω III παρ. 1.2 και 1.3), καθώς και ανακοινώσεως αναλυτικών πληροφοριών ως προς το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων στη χώρα καταγωγής, εφόσον το σύστημα αυτό καλύπτει τις καταθέσεις στο υποκατάστημα στην Ελλάδα.

2.2 Οργάνωση εποπτείας πιστωτικού ιδρύματος. Πρίν το υποκατάστημα του πιστωτικού ιδρύματος αρχίσει να ασκεί δραστηριότητες, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει προθεσμία δύο μηνών από την παραλαβή της ανακοινώσεως της προηγούμενης παραγράφου, να οργανώσει την εποπτεία του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 22 παρ. 2-5 ν.2076/1992.

Είναι στη κρίση της Τραπέζης της Ελλάδος να γνωστοποιήσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι δραστηριότητες του εν λόγω υποκαταστήματος πρέπει να ασκούνται στην Ελλάδα σύμφωνα με τα όσα ακολουθούν.

2.3 Δυνατότητα καθορισμού κανόνων γενικής εφαρμογής. Η ρευστότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν και λειτουργούν στην Ελλάδα εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος επίσης σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής εποπτεύει την ρευστότητα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν και λειτουργούν σε άλλο Κράτος-Μέλος των Ε.Κ. Για τον σκοπό αυτό η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να καθορίζει κανόνες γενικής εφαρμογής, διατηρεί δε την ευθύνη για τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής με την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν προβλέπουν άνιση μεταχείριση ή περιορισμούς σε βάρος των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε άλλα Κράτη-Μέλη των Ε.Κ (παρ.1 άρθρου 19 ν.2076/1992).

2.4 Παροχή πληροφοριών. Η Τράπεζα της Ελλάδος προκειμένου να ασκήσει τις αρμοδιότητες της προηγούμενης παραγράφου (2.3) έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τα υποκαταστήματα στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε άλλα Κράτη-Μέλη των Ε.Κ, τις ίδιες πληροφορίες και στοιχεία με αυτά που απαιτεί για τον σκοπό αυτόν από τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα. Επίσης για λόγους στατιστικούς, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαιτεί την υποβολή περιοδικών εκθέσεων για τις πράξεις που πραγματοποιούν τα υποκαταστήματα (πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την

έδρα τους σε χώρα Κράτος-Μέλος των Ε.Κ) στην Ελλάδα (παρ.2 άρθρου 19 ν.2076/1992).

2.5 Τρόπος ασκήσεως δραστηριοτήτων και παροχής υπηρεσιών. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε Κράτος-Μέλος των Ε.Κ και ασκούν δραστηριότητες στην Ελλάδα είτε μέσω υποκαταστήματος είτε με παροχή υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση (βλ. κατωτέρω υπό 4) -με την επιφύλαξη των όσων αναφέρονται στην παρ. 2.3 (καθορισμός κανόνων γενικής εφαρμογής κλπ)- επιτρέπεται να ασκούν τις δραστηριότητες του καταλόγου του άρθρου 24 (ο.π) με τον ίδιο τρόπο που τις ασκούν στη χώρα καταγωγής τους στα πλαίσια της νομοθεσίας περί κεφαλαιαγορών και κτηματικής πίστωσης αλλά και στα πλαίσια διτάξεων που αποβλέπουν στη προστασία του γενικότερου συμφέροντος (παρ.3 άρθρου 19 ν.2076/1992).

2.6 Εγκατάσταση και έναρξη δραστηριοτήτων. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν σε άλλο Κράτος-Μέλος των Ε.Κ μπορούν να εγκατασταθούν και να αρχίσουν τις δραστηριότητές τους μόλις λάβουν την σχετική ειδοποίηση της Τραπέζης Ελλάδος. Σε περίπτωση σιωπής της Τραπέζης Ελλάδος μπορούν να εγκατασταθούν και να αρχίσουν τις δραστηριότητές τους μόλις παρέλθει η δίμηνη προθεσμία που τάσσεται σ' αυτήν για την οργάνωση της εποπτείας του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με όσα εκτίθενται στην παρ. 2.2 του παρόντος κεφαλαίου.

2.7 Γνωστοποίηση μεταβολών. Σε περίπτωση προτιθέμενης μεταβολής του περιεχομένου των πληροφοριών σε σχέση με την διεύθυνση του υποκαταστήματος (στην Ελλάδα) στην οποία μπορεί να ζητούνται έγγραφα στοιχεία, το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, (στο οποίο αναγράφονται μεταξύ άλλων το είδος των εργασιών, τις οποίες σχεδιάζει να ασκήσει και η οργανωτική δομή του υποκαταστήματος), τα ονόματα των υπευθύνων για τη διεύθυνση του υποκαταστήματος ή των συστημάτων εγγύησης, το πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει σε Κράτος-Μέλος των Ε.Κ υποχρεούται να κοινοποιεί εγγράφως την μεταβολή αυτή μέσω

των αρμόδιων αρχών του κράτους καταγωγής στην Τράπεζα της Ελλάδος τουλάχιστον ένα μήνα πριν γίνει η μεταβολή αυτή, έτσι ώστε η Τράπεζα της Ελλάδος να είναι σε θέση να ενεργήσει σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 11 ν. 2076/1992 (Βλ. ανωτέρω παρ. 2.2 του παρόντος κεφαλαίου).

3. Εγκατάσταση ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε τρίτες χώρες και εγκατάσταση στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων τρίτων, εκτός των Ε.Κ χωρών (άρθρο 12).

3.1 Χορήγηση αδείας για την εγκατάσταση ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε τρίτες χώρες. Για την εγκατάσταση ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος σε τρίτη χώρα εκτός Ε.Κ είτε με την ίδρυση υποκαταστήματος είτε γραφείου αντιπροσωπείας απαιτείται προηγούμενη απόφαση της Τραπέζης Ελλάδος περί χορηγήσεως σχετικής αδείας.

Ο νόμος (άρθρο 12 παρ.1 2076/92) δεν ορίζει κάποια πρόσθετη υποχρέωση πλὴν της λήψεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου πιστωτικού ιδρύματος της ανωτέρω αδείας εκ μέρους της Τραπέζης της Ελλάδος. Πλὴν ὅμως κρίνεται ως αυτονόητο ὅτι ἡ ανωτέρω ἄδεια δεν υποκαθιστά οποιαδήποτε απαιτούμενη για την εγκατάσταση εκ μέρους της τρίτης, εκτός Ε.Κ χώρας υποδοχής.

3.2 Χορήγηση αδείας για την εγκατάσταση στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων που ἔχουν ἔδρα σε τρίτες, εκτός Ε.Κ χώρες. Η τράπεζα Ελλάδος χορηγεί ἄδεια για την ίδρυση και λειτουργία υποκαταστημάτων στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων που ἔχουν ἔδρα σε τρίτες, εκτός Ε.Κ χώρες. Η ἄδεια αὐτή χορηγείται με βάση την αρχή της αμοιβαιότητας και εφόσον πληροῦνται οἱ ἀκόλουθες προϋποθέσεις του νόμου 2076/92 (άρθρο 12 παρ. 2)

α. Πρὶν ἀπὸ την έναρξη λειτουργίας του πρώτου υποκαταστήματος θα εισάγεται και θα δραχμοποιείται ποσό συναλλάγματος, που θα υπέχει θέση ἰδίων κεφαλαίων για την δραστηριότητα του υποκαταστήματος στην Ελλάδα και το οποίο ποσό θα καθορίζεται με

απόφαση της Τραπέζης της Ελλάδος, που θα αφορά όλες τις περιπτώσεις εγκαταστάσεως υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε χώρες εκτός Ε.Κ. Για την ίδρυση περισσότερων υποκαταστημάτων απαιτείται έγκριση της Τραπέζης Ελλάδος.

Το απαιτούμενο ως άνω ποσό σύμφωνα με την με αρ. 2184/1993 ΠΔ/ΤΕ ορίζεται σε δρχ. δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) και ισχύει για το σύνολο των τεσσάρων πρώτων υποκαταστημάτων κάθε πιστωτικού ιδρύματος. Με την αυτή πράξη ορίζεται ότι στη περίπτωση που τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα ζητήσουν και λάβουν την άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος για την ίδρυση και λειτουργία περισσότερων των τεσσάρων υποκαταστημάτων θα εισάγεται και θα δραχμοποιείται πρόσθετο ποσό μέχρι τη συμπλήρωση του εκάστοτε ισχύοντος ελαχίστου ορίου του μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα.

β. Υποβολή ανάλογων στοιχείων και πληροφοριών, που ζητούνται για την ίδρυση στην Ελλάδα υποκαταστημάτων άλλων Κρατών-Μελών των Ε.Κ

γ. Η ύπαρξη δύο τουλάχιστον αξιόπιστων προσώπων με επαρκή επαγγελματική εμπειρία, τα οποία θα έχουν την ευθύνη διευθύνσεως του υποκαταστήματος και θα κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα.

δ. Το καθεστώς λειτουργίας των εν λόγω υποκαταστημάτων δεν θα είναι σε καμία περίπτωση ευνοϊκότερο από το αντίστοιχο των υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν και λειτουργούν σε Κράτος-Μέλος των Ε.Κ και ασκούν δραστηριότητα στην Ελλάδα.

ε. Υποβολή πρόσθετων τυχόν στοιχείων και πληροφοριών που θα ζητηθούν από την Τράπεζα της Ελλάδος για την διαμόρφωση σαφούς εικόνας για την δραστηριότητα του υποκαταστήματος.

3.3 Ανάκληση χορηγηθησομένης αδείας για την εγκατάσταση στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν έδρα σε τρίτες, εκτός Ε.Κ χώρες. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ανακαλεί την άδεια λειτουργίας υποκαταστήματος πιστωτικού ιδρύματος χώρας εκτός των Ε.Κ όταν αυτό πλέον δεν εκπληρώνει του όρους λειτουργίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 του παρόντος κεφαλαίου με βάση τα οποία χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας αλλά και εφόσον δεν υφίστανται οι όροι της παραγράφου 4.2 περ. α έως και ε του κεφ. ΙΙ του παρόντος. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην περίπτωση ανακλήσεως της αδείας λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος από την αρμόδια αρχή της χώρας της έδρας του.

3.4 Ενημέρωση της Επιτροπής των Ε.Κ. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει την επιτροπή των Ε.Κ αναφορικά με τις δυσκολίες που συναντούν τα πιστωτικά ιδρύματα κατά την εγκατάστασή τους στην Ελλάδα ή στην άσκηση δραστηριοτήτων σε τρίτη χώρα.

4. Παροχή υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση (άρθρο 13 παρ. 1 έως και 4).

4.1 Παροχή υπηρεσιών από Ελληνικό Πιστωτικό Ίδρυμα. Οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα που ιδρύθηκε και λειτουργεί στην Ελλάδα μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητες του άρθρου 24 ν.2076/1992 (βλ. ανωτέρω παρ. 1.1 του παρόντος κεφαλαίου) σε σε άλλο Κράτος-Μέλος των Ε.Κ χωρίς να εγκατασταθεί σ'αυτό, αφού πρώτα γνωστοποιήσει εκείνες από τις ανωτέρω δραστηριότητες που επιθυμεί να ασκήσει. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει προθεσμία ένα μήνα να κοινοποιήσει την ανωτέρω γνωστοποίηση στην αρμόδια αρχή του Κράτους-Μέλους υποδοχής.

4.2 Παροχή υπηρεσιών από Πιστωτικό Ίδρυμα που έχει την έδρα του σε άλλο Κράτος-Μέλος. Οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα που ιδρύθηκε και λειτουργεί σε άλλο Κράτος-Μέλος των Ε.Κ μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητες του άρθρου 24 ν.2076/1992 (βλ.

ανωτέρω παρ. 1.1 του παρόντος κεφαλαίου) στην Ελλάδα χωρίς εγκατάσταση, εφόσον προηγουμένως έχει κοινοποιηθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος η αντίστοιχη γνωστοποίηση της αμέσως προηγουμένης παραγράφου από την αρμόδια Αρχή του Κράτους-Μέλους καταγωγής. Σ' ότι αφορά τον τρόπο ασκήσεως της παροχής υπηρεσιών στην Ελλάδα ισχύουν τα όσα εκτίθενται στην παράγραφο 2.5 του παρόντος κεφαλαίου.

5. Διαφήμιση (άρθρο 13 παρ. 5).

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα στην Ελλάδα είτε με εγκατάσταση αυτών είτε χωρίς εγκατάσταση μπορούν να διαφημίζονται υπό τον όρο ότι τηρείται η ισχύουσα νομοθεσία που αφορά τον τύπο και το περιεχόμενο της της διαφήμισης. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, αφού πρώτα συμβουλευθεί την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, να απαγορεύσει οποιαδήποτε σχετική διαφήμιση κρίνει ότι είναι παραπλανητική.

IV. Η ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

1. Εισαγωγή.

Σ' ότι αφορά ειδικά την ίδρυση και λειτουργία πιστωτικού ιδρύματος που προτίθεται να δραστηριοποιηθεί στον χώρο της κτηματικής πίστης κατ' αρχήν ισχύουν όλες οι ρυθμίσεις που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια (I, II και III) και οι οποίες εφαρμόζονται και για την σύσταση, λειτουργία, επέκταση των δραστηριοτήτων (δημιουργία υποκαταστημάτων κλπ) αυτού του πιστωτικού ιδρύματος (κτηματικής τράπεζας). Κατά συνέπεια στο παρόν κεφάλαιο θα γίνει αναφορά ειδικών θεμάτων που προσδιορίζουν εννοιολογικά το πιστωτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στο χώρο της κτηματικής πίστης.

Ιστορικά η πρώτη απόπειρα συστάσεως και λειτουργίας στην Ελλάδα Τραπέζης Κτηματικής Πίστεως τοποθετείται χρονικά στο 1864. Πιο συγκεκριμένα έγινε προσπάθεια του νεοσυσταθέντος τότε Ελληνικού κράτος συμβαλλομένου με ιδιώτη στη δημιουργία αυτού του είδους τράπεζας (Βλ. νόμο ΠΘ της 25 Οκτ./2 Νοεμ. 1864 περί απαλείψεως του ονόματος του κ. Α Βαλαταζή εκ του περί συστάσεως Κτηματικής Τραπέζης νόμου και εκ της σχετικής συμβάσεως που αναφέρεται στο νόμο ___ της 25 Οκτ./2 Νοεμ. 1864 περί κυρώσεως της συμβάσεως με την οποία παρεχωρήθη προνόμιο για τη σύσταση Τραπέζης Κτηματικής Πίστεως. Η τράπεζα αυτή ουδέποτε λειτούργησε.)

Στη συνέχεια ψηφίστηκε ο νόμος ΥΟΖ της 28/30 Ιουλ. 1873 περί συστάσεως Τραπέζης της Κτηματικής Πίστεως. Με το νόμο αυτό κυρώθηκε η από 22.11.1872 σύμβαση μεταξύ δημοσίου και ιδιώτου Ευ.Βαλαταζή περί συστάσεως Τραπέζης της Κτηματικής Πίστεως, που όμως ουδέποτε λειτούργησε.

Τέλος με τον νόμο 2413 της 5 Ιουν./5 Ιουλ. 1920 περί υποθηκικών Τραπεζών προβλεπόταν η έκδοση Βασιλικού Διατάγματος για την εφαρμογή του, το οποίο όμως ουδέποτε εκδόθηκε και καταργήθηκε από άρθρο 41 του κωδικοποιημένου νόμου 3221

2. Ο ειδικός νόμος 3221 της 28/30 Αυγ. 1924 περί Κτηματικών Τραπεζών.

2.1 Ισχύς των διατάξεων του νόμου. Οι διατάξεις του νόμου αυτού -όπως έχουν τροποποιηθεί- εξακολουθούν ισχύουσες και ρυθμίζουν ειδικά τα θέματα που αφορούν τους όρους λειτουργίας των κτηματικών τραπεζών και προσδιορίζουν αυτές εννοιολογικά.

2.2 Βασικές τροποποιήσεις του νόμου. Ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τον ν. 3290/1925 "περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του ν. 3221 περί Κτηματικών Τραπεζών", τον ν. 3778/1929 "περί τροποποιήσεως άρθρων του ν. 3221 περί Κτηματικών Τραπεζών", τον ν. 4795/1930 "περί τροποποιήσεως του άρθρου 10 του ν. 3221 περί Κτηματικών Τραπεζών", τον ν. 5154/1931 "περί τροποποιήσεως και

κωδικοποίησεως των περί Κτηματικών Τραπεζών κειμένων διατάξεων και τέλος κωδικοποιήθηκε με το Π.Δ 22/30 Σεπτ. 1931.

Στη συνέχεια υπέστη σημαντικές τροποποιήσεις και με τους νόμους 1812 της 25/27.10.88 περί τροποποίησεως διατάξεων του ν. 3221/1924 και με τον νόμο 2076/1992 περί αναλήψεως και ασκήσεως δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων συναφών διατάξεων.

Σοβαρές τροποποιήσεις με τον τελευταίο νόμο (2076) επέρχονται:

α) σ' ότι αφορά την διαδικασία ίδρυσης και λειτουργίας των κτηματικών τραπεζών καθόσον καταργήθηκε ως προϋπόθεση η σχετική λήψη απόφασης του υπουργικού συμβουλίου για την ίδρυση κτηματικής τράπεζας (άρθρο 26 παρ. 4 με το οποίο καταργείται η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ της 22 Σεπτ. 1931)

β) στο είδος ασκήσεως δραστηριοτήτων εκ μέρους των κτηματικών τραπεζών (περί αυτών κατωτέρω)

γ) στις απαγορεύσεις του άρθρου 5 ν. 3221. Πιο συγκεκριμένα με το άρθρο 26 παρ.6 ν. 2076 καταργείται η περίπτωση γ του άρθρου 5 ν. 3221 που αφορά την απαγόρευση για τις κτηματικές τράπεζες παροχής πιστώσεων χωρίς κάλυμμα.

δ) στους όρους δανεισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 6 ν. 2076 αντικαθίσταται η παρ. 1 άρθρου 19 ν. 3221 σύμφωνα με την οποία πλέον και με τις επιφυλάξεις που διατυπώνονται, οι κτηματικές τράπεζες δανείζουν με εμπράγματα ασφάλεια επί ακινήτων πλήρους κυριότητας. Με την διάταξη αυτή είναι δυνατή η εγγραφή προσημειώσεως υποθήκης για την εξασφάλιση του δανείου, πράγμα που σημαίνει και μείωση του κόστους για το δανειζόμενο.

2.3 Ορισμός της εννοίας της κτηματικής Τράπεζας. Κτηματικές Τράπεζες κατά την έννοια του άρθρου 3 του νόμου 3221, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 ν. 1812/1988

και τροποποιήθηκε από το άρθρο 26 του ν. 2076/1992, είναι οι τράπεζες στο καταστατικό των οποίων ως κύριο έργο τους αναγράφεται:

α. Η χορήγηση δανείων και πιστώσεων, με εμπράγματη ασφάλεια, καθώς και η έκδοση με βάση τα δάνεια αυτά κτηματικών ομολογιών ανανύμων ή ονομαστικών ή εις³ διαταγήν.

β. Η κτήση ή μεταβίβαση ενυποθήκων απαιτήσεων, καθώς και η παροχή δανείων ή πιστώσεων με ενέχυρο τέτοιες απαιτήσεις ή χρεώγραφα ή αξιόγραφα ή άλλους τίτλους.

γ. Η χορήγηση δανείων σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε ιδρύματα ή σε σωματεία που έχουν από το νόμο ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο πάγιες προσόδους, με εκχώρηση των προσόδων αυτών προς την δανείστρια τράπεζα ή με εμπράγματη ασφάλεια επί ακινήτων. Με βάση τα δάνεια προς τα παραπάνω νομικά πρόσωπα, μπορούν οι κτηματικές τράπεζες να εκδίδουν ειδικές ομολογίες για τις οποίες εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που αφορούν τις κτηματικές ομολογίες.

Σημείωση: Μέχρι την πλήρη εξόφληση του δανείου οι παραπάνω πρόσοδοι δεν μπορούν να καταργηθούν ολικά ή μερικά

Περαιτέρω με το άρθρο 4 του νόμου 3221, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 ν. 1812/1988 και συμπληρώθηκε από το άρθρο 26 του ν. 2076/1992, οι κτηματικές τράπεζες μπορούν να ενεργούν ενδεικτικά και τις παρακάτω εργασίες:

α. Να αγοράζουν και πωλούν χρεώγραφα με προμήθεια

β. Να δέχονται καταθέσεις χρημάτων εντόκως ή απόκως

γ. Να δέχονται προς φύλαξη χρηματούγραφα ή πράγματα

δ. Να αναλαμβάνουν την είσπραξη συναλλαγματικών ή επιταγών ή άλλων παρεμφερών αξιογράφων

ε. Να μετέχουν σε ημεδαπές ή αλλοδαπές ανώνυμες ή άλλης μορφής εταιρίες ιδίως τραπεζικές, οικοδομικές, εργοληπτικές, ασφαλιστικές ή τουριστικές

στ. Να ενεργούν οποιοσδήποτε πράξεις σε συνάλλαγμα, σύμφωνα με τις αποφάσεις των νομισματικών αρχών

ζ. Να διενεργούν κάθε άλλη εργασία επιβοηθητική, παρεπομένη ή συμπληρωματική του έργου τους, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 3 και 4 ν. 3221 και ειδικότερα να εφαρμόζουν κάθε σύγχρονη τραπεζική τεχνική για την άντληση κεφαλαίων και την παροχή πιστώσεων

η. Να χορηγούν πιστώσεις, μέσω πιστωτικών δελτίων καθώς και λοιπά δάνεια και πιστώσεις με προσωπική ασφάλεια μετά από έγκριση της Τραπέζης της Ελλάδος και υπό τους όρους και προϋποθέσεις που θέτει αυτή

θ. Να παρέχουν υπηρεσίες επενδύσεων μετά από έγκριση της Τραπέζης της Ελλάδος και υπό τους όρους και προϋποθέσεις που θέτει αυτή

Εξ άλλου σύμφωνα με το άρθρο 7 του νόμου 3221 οι κτηματικές τράπεζες μπορούν να καθιστούν προσοδοφόρα τα διαθέσιμα αυτών χρηματικά ποσά:

α. είτε καταθέτοντας αυτά ασφαλώς σε άλλες τράπεζες

β. είτε εξαγοράζοντας τις σε κυκλοφορία δικές τους κτηματιές ή άλλες ομολογίες

γ. είτε χορηγούσες δάνεια βραχυπρόθεσμα και ανοικτούς λογαριασμούς με ενέχυρο αυτών ή με ενέχυρο χρεωγράφων και δικαιιογράφων (τα οποία γίνονται δεκτά με ενέχυρο από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας), ή δάνεια σε ανοικτό λογαριασμό με εμπράγματη ασφάλεια ακινήτων.

Επίσης μέσα στα πλαίσια της δραστηριότητας των κτηματικών τραπεζών είναι και η έκδοση κτηματικών ομολογιών σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του ν. 3221.

Τέλος σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 6 ν. 3221 η απόκτηση από κτηματική τράπεζα ακινήτων επιτρέπεται μόνον ή προς εξυπηρέτηση ιδίων αυτής αναγκών ή σε δημόσιο πλειστηριασμό, εάν είναι ενυπόθηκος δανείστρια.

2.4 Η ίδρυση, σύσταση κτηματικής Τράπεζας.

Ολα όσα εκτέθηκαν στα οικεία κεφάλαια (I, II και III) του παρόντος αναφορικά με την σύσταση, λειτουργία, εποπτεία κλπ. πιστωτικών ιδρυμάτων ισχύουν και για την σύσταση κτηματικής τράπεζας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να παρατηρήσουμε κάποιες "παραλείψεις" του νόμου 2076/92 σ' ότι αφορά την ρητή κατάργηση ή μη διατάξεων του νόμου 3221 -με τις εντεύθεν ερμηνευτικές δυσχέρειες που δημιουργούνται- σχετικών ειδικά με την εποπτεία των κτηματικών τραπεζών και το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο για την ίδρυσή τους.

α. εποπτεία κτηματικών τραπεζών. Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 22 ν.3221 "Αι Κτηματικά Τράπεζα, ασχέτως προς τον έλεγχο, εις όν υπόκεινται ως ανώνυμοι εταιρείαι, υποβάλλονται ωσαύτως και εις ειδικωτέραν εποπτείαν κατά τους εν τω παρόντι νόμω ορισμούς, ασκουμένην υπό του υπουργείου της Εθνικής Οικονομίας (εποπτική αρχή).

Η εποπτεία αυτή εκτείνεται εφ' απάσης της κινήσεως των εργασιών των κτηματικών τραπεζών, παρατείνεται δε και μετά την διάλυση αυτών μέχρι του πέρατος της εκκαθαρίσεως."

Περαιτέρω σύμφωνα με την διάταξη της πρώτης παραγράφου άρθρου 23 ν. 3221 "Η εποπτική αρχή δικαιούται να λαμβάνη πάν μέτρον, συντελούν όπως η πορεία των κτηματικών Τραπεζών, και αι εργασίαι εν γένει αυτών ευρίσκονται εν αρμονία προς το καταστατικόν αυτών και τους άλλους υποχρεωτικούς δι' αυτάς ορισμούς."

Εξ άλλου σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 1.α. του άρθρου 18 ν. 2076/1992 "Η τράπεζα της Ελλάδος ασκεί την εποπτεία επί των πιστωτικών ιδρυμάτων, που εδρεύουν στην

Ελλάδα, περιλαμβανομένων και των υποκαταστημάτων τους στην αλλοδαπή. Στην έννοια της εποπτείας περιλαμβάνονται ειδικότερα ο έλεγχος της φερεγγυότητας, της ρευστότητας με την επιφύλαξη του άρθρου 19, της κεφαλαιακής επάρκειας και της συγκέντρωσης κινδύνων."

Τέλος σύμφωνα με τη γενική ρύθμιση του άρθρου 29 ν. 2076/1992 "Τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παρόντος νόμου υπόκεινται και στις διατάξεις της ισχύουσας περί τραπεζών νομοθεσίας, εφόσον αυτές δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου." Πιστωτικά δε ιδρύματα που έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 2076/1992 είναι σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτού όλα τα πιστωτικά ιδρύματα πλήν αφ' ενός της Τραπέζης της Ελλάδος, του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, της ΕΤΒΑ και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων εξαιρουμένων των περιπτώσεων της παρ. 6 άρθρου 27 και αφ' ετέρου των πιστωτικών ιδρυμάτων, που εδρεύουν σε άλλα Κράτη-Μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και έχουν ρητά εξαιρεθεί από τις κοινοτικές οδηγίες, που αφορούν την ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος.

Κατ' ακολουθία πάντων των ανωτέρω και ιδία εκ της διατυπώσεως του άρθρου 29 ν. 2076 προκύπτει ότι η διάταξη του άρθρου 22 ν. 3221 είναι αντίθετη με την διάταξη του άρθρου 18 παρ.1.α ν. 2076 και για το λόγο αυτό δεν ισχύει. Επομένως αρμόδια Αρχή για την εποπτεία και των κτηματικών τραπεζών είναι η Τράπεζα της Ελλάδος κατά τους ειδικούς ορισμούς του ν. 2076/92.

Αντίθετη γνώμη σύμφωνα με την οποία η διάταξη του άρθρου 22 ν. 3221, ισχύει ως ειδικότερη του άρθρου 18 παρ. 1.α ν. 2076, δεδομένου και ότι όπου ο νομοθέτης ήθελε να καταργήσει, τροποποιήσει ή συμπληρώσει διατάξεις του ν. 3221 το έπραξε, επομένως με την μη ευθεία κατάργηση θέλει σε ισχύ την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 22 ν. 3221,

κρίνεται μη βάσιμη όχι μόνο γιατί έρχεται σε αντίθεση με τη διάταξη του άρθρου 18, αλλά και γιατί κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε ρήγμα στην ενιαία εφαρμογή κριτηρίων για τον έλεγχο των πιστωτικών ιδρυμάτων. Πρός τούτο συνάδει και η εκδοθείσα με αρ. 2241/18.8.1993 ΠΔ/ΤΕ περί καθορισμού του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου για την ίδρυση τραπεζών θυγατρικών πιστωτικών ιδρυμάτων και του πεδίου δραστηριοτήτων τους που έχει ειδικά εφαρμογή σε πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στο χώρο της στεγαστικής πίστης (Βλ. κατωτέρω περ. γ).

β. ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο. Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρ. 1 ν. 3221 οι κτηματικές τράπεζες πρέπει να έχουν καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο ποσό που να υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές. Εξ άλλου σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 5 ν. 2076/1992 τα πιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να αποκτήσουν άδεια λειτουργίας απαιτείται να καταβληθεί ως αρχικό μετοχικό κεφάλαιο το ισότιμο αυτού τουλάχιστο δέκα εκατομμυρίων ECU. (Βλ. και εξαιρέσεις σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παρ. 1.2 και 2.1 του κεφ. II του παρόντος). Πρός τούτο η με αρ. 2110/20.8.1992 ΠΔ/ΤΕ καθώρισε ως ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα με την μορφή της ανώνυμης εταιρίας το ποσό των τεσσάρων δισεκατομμυρίων (4.000.000.000) δραχμών.

Για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο η διάταξη του άρθρου 5 ν. 2076/1992 κατ'εξουσιοδότηση της διατάξεως του άρθρου 1 παρ. 1 ν.3221. Επιπροσθέτως πρέπει να επισημάνουμε ότι η διάταξη του άρθρου 5 ν. 2076 -και όχι μόνο αυτή- είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις της με αρ. 89/646/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L 386/30.12.1989) και εκ του λόγου αυτού δεν θα μπορούσε να ισχύσει διαφορετική ρύθμιση.

γ. ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο για την ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος που δραστηριοποιείται στο χώρο της στεγαστικής πίστης κατ' εξαίρεση της με αρ. 2110/20.8.1992 ΠΔ/ΤΕ - προϋποθέσεις (αρ. 2241/16.8.1993 ΠΔ/ΤΕ). Κατ' εφαρμογή και της διατάξεως της παρ. 4 του άρθρου 5 ν. 2076/92 εξεδόθη η με αρ. 2241/16.8.1993 ΠΔ/ΤΕ, η οποία ορίζει τα εξής:

1. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία τραπεζών που δραστηριοποιούνται στο χώρο της στεγαστικής πίστης με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον ίσο με το σε δρχ. ισότιμο των πέντε εκατομμυρίων ECU, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ με αρ. 2110/20.8.1992, με την προϋπόθεση ότι η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου των εν λόγω τραπεζών θα κατέχεται από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα.

2. Περαιτέρω με την εν λόγω πράξη ορίζεται ότι η πιστωτική και και επενδυτική δραστηριότητα των στεγαστικών τραπεζών της ως άνω κατηγορίας θα περιορίζεται στα εξής:

αα. στη χρηματοδότηση των φυσικών και νομικών προσώπων, περιλαμβανομένων και των κατασκευαστικών εταιριών για την κατασκευή, επισκευή και αγορά κατοικιών, περιλαμβανομένης και της αξίας αγοράς του οικοπέδου επί του οποίου θα ανεγερθεί το ακίνητο, καθώς και για την κάλυψη δαπανών αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού κατοικιών.

ββ. στη χορήγηση δανείων και πιστώσεων προς φυσικά πρόσωπα με προσωπική ασφάλεια μέχρι ποσού ίσου με το 5% του εκάστοτε υπολοίπου των συνολικών χορηγήσεών τους

3. η άντληση κεφαλαίων από τη διατραπεζική αγορά δραχμών καθώς και η διενέργεια πράξεων σε συνάλλαγμα από τις τράπεζες της ως άνω κατηγορίας διέπεται από τις

διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2063/10.4.1993, οι δε τοποθετήσεις τους σε τίτλους από τις διατάξεις των αποφάσεων ΕΝΠΘ 448/2/90 και 521/2/93 (παρ.2)

4. τα ταμειακά τους πλεονάσματα επιτρέπεται να τοποθετούνται στη διατραπεζική αγορά ή σε τίτλους της χρηματαγοράς.

5. Για τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των ν. 3221/24 και 2076/92

6. Τα πιστωτικά ιδρύματα που θα συμμετέχουν στις εν λόγω στεγαστικές τράπεζες (της παρ.1) θα είναι έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνα για την ομαλή και χρηστή διαχείριση καθώς και για τη φερεγγυότητα της θυγατρικής τους τράπεζας.

7. Με την αυτή πράξη διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις περί υποχρεωτικών δεσμεύσεων στη Τράπεζα της Ελλάδος και εισφορών του ν. 128/75 που αφορούν τις κτηματικές Τράπεζες εφαρμόζονται και επί των τραπεζών της εν λόγω κατηγορίας.

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι για την έκδοση της ως άνω και με αρ. 2241/16.8.1993 ΠΔ/ΤΕ λήφθηκε μεταξύ άλλων υπόψη η σκοπιμότητα βελτίωσης των συνθηκών ανταγωνισμού στον τομέα της στεγαστικής πίστης.

3. Τα εν λειτουργία αμιγή πιστωτικά ιδρύματα στο χώρο της στεγαστικής πίστης.

Στην Ελλάδα ως αμιγείς κτηματικές τράπεζες λειτουργούν τα εξής τρία πιστωτικά ιδρύματα:

α. Η "Εθνική Στεγαστική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε"

β. Η "Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε" και

γ. Η "Ασπίς Στεγαστική Τράπεζα Α.Ε" (ASPIS BANK).

Βεβαίως όλες οι λειτουργούσες στην Ελλάδα Τράπεζες ακόμη και η Αγροτική έχουν δικαίωμα να χορηγούν στεγαστικά δάνεια εκτός από τις επενδυτικές Τράπεζες (Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΕΒΑ), Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΒΑ), Τράπεζα Επενδύσεων).

V. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Είναι βέβαιο ότι με την παρουσίαση των βασικών προϋποθέσεων που αφορούν τη χορήγηση αδείας, σύσταση και λειτουργία πιστωτικών ιδρυμάτων στα αμέσως προηγούμενα κεφάλαια οικεία, δεν εξαντλήθηκε η παράθεση (ανάλυση) όλων των στοιχείων, ιδιαίτερα αυτών που είναι σύμφωνα με ΠΔ/ΤΕ (π.χ 2053/18.3.1992 και 2054/18.3.1992 που αφορούν τα ίδια κεφάλαια και συντελεστές φερεγγυότητας).